

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943, v vasi Zakriž
nad Cerinim, razmnožen
na ciklostil. Od 5. do 17.
septembra 1944 se je ti-
skal v tiskarni »Dobrodoša
v Govcu pri Goronji Trebu-
ži, od 18. septembra
1944 do 1. maja 1945 v
tiskarni »Slovenija« pod
Vopškim pri Idriji, do 8.
maja 1945 pa v osvoboje-
nem Trstu, kjer je izšla za-
dnja številka. Bil je edini
tiskani partizanski DNEV-
NIK v zasutjeni Evropi.

primorski

dnevni

TRST
Ul. Montecchi 6 PP 559
Tel. (040) 794672 (4 linije)

66001 KUL
P. P. A. I.
D. S. R. I.

Priloga plačana v gotovini Cena 500 lir - Leto XXXIX. št. 196 (11.612) Trst, torek, 23. avgusta 1983

Govor predsednika predsedstva SR Slovenije v Črnem vrhu

Manjšino je treba zaščititi

da bo lahko most med državama

Italijansko-jugoslovanski odnosi so lahko vsem zgled

ČRNI VRH NAD IDRİJO — Vprašanja manjšin, dobrososedskih odnosov in pojavljanja fašizma so bila v ospredju govora predsednika predsedstva SR Slovenije Viktorija Avblja ob priliki odkritja spominskega obeležja 9. korpusa, ki je bilo v nedeljo v Črnem vrhu nad Idrijo. Avbelj je poudaril, da so se odnosi s sosedi vsestransko zelo razvili in so lahko vsem za zgled. Kar zadeva manjšine je dejal, da je splošno znano, da še ni sprejet zakon o globalni zaščiti Slovencev v Italiji in da se v Avstriji ne uresničuje 7. člen avstrijske državne pogodbe. O odnosih z Italijo je Avbelj poudaril, da je Jugoslavija do Italije z osimskimi sporazumi dosegla visoko stopnjo medsebojnega sodelovanja in razumevanja. Isto velja za odnose z Avstrijo. »Manjšina, je nadaljeval Avbelj, je v teh odnosih lahko — in naj bi vedno bila — vzni element, most, ki lahko uspešno pripomore k premoščanju vseh morebitnih nesporazumov.« Avbelj je nadalje izrazil zaskrbljenost nad ponovni pojavi vpliva nekaterih nacističnih in fašističnih teženj.

Po umoru Benigna Aquina

Na Filipinih napeto

Truplo Benigna Aquina na letališču v Manili, kjer so ga ubili po povratku na Filipine. Aquino je bil voditelj filipinske opozicije in je veljal za človeka, ki naj bi v tej državi ponovno vzpostavil demokracijo (Telefoto AP)

Ceausescu: «Ne nameščajte novih jedrskih raket»

BUKAREŠTA — Romunski predsednik Nicolae Ceausescu je včeraj naslovil poslance sovjetskemu in amerišnemu predsedniku Andropovu in Reaganu s pozivom, naj ne pride do nameščanja novih jedrskih raket v Evropi in naj pride do odstranitve in uničenja že obstoječih raket. V poslanci, ki jo je včeraj objavila romunska tiskovna agencija Agerpress, je med drugim rečeno, da Romunija meni, da bi se morale SZ in ZDA dogovoriti o odložitvi namestitve novih jedrskih raket v Evropi, če do konca leta v Ženevi ne bi prišlo do sporazuma. Romunski predsednik tudi poziva obe velesili, naj za dve leti »zamrzeta« vojaške stroške, ki naj bi tako v prihodnjih dveh letih ne naraščali. Pobuda romunskega voditelja je zanimiva tudi zato, ker potrjuje informacije, po katerih naj bi Sovjetska zveza prihodnje leto začela z nameščanjem novih raket SS 20 v Evropi, če ne doseže sporazuma na ženevskih pogajanjih.

Solidarnost preklicala protestno manifestacijo

VARŠAVA — Velike manifestacije delavcev v Gdansku ni bilo. Ultimatum, ki ga je Walesa dal oblastem, da se namreč do 22. avgusta začnejo pogajati z voditelji razpuščenega sindikata Solidarnost je tako šel po vodi. Pred vhomom v ladjedelnico »Lenin« se je sicer zbralo nekaj tisoč delavcev, vendar voditelj sindikata, vključno z Waleso, ni bilo. Sam Walesa pa je dejal, da so protestno manifestacijo preklicali zadnji trenutek, da ne bi šli v nepotrebno zaostrovanje že tako in tako napetih odnosov. Dejstvo je tudi, da so poljske oblasti umaknile policijske sile iz okolice ladjedelnice v Gdansku, da ne bi prišlo do neredov. Takoj zatem pa je bilo opaziti okrepljeno prisotnost policije po mestnih ulicah. Prevladuje mnenje, da je poljska vlada ravnala preudarno in da skuša na vse načine preprečiti zaostrovanje odnosov. Istočasno je dejstvo, da je protestna manifestacija bila preklicana, oziroma da je spodletela, dokaz naraščajoče šibkosti Walese in sindikata Solidarnosti sploh.

Fašist Pinochet grozi z «novim» 11. septembrom

SANTIAGO DE CHILE — Zadnji dan protesta v Čilu je zahteval več kot 20 človeških žrtev. Pinochetov režim še danes trmasto vztraja pri trditvi, da je protest delo marksističnih skupin. To tezo je ponovil na zborovanju, ki ga je predsednik imel pred kratkim v Quillanu v južnem Čilu. Tam je zagrozil s ponovnim »11. septembrom«, če bodo marksistične skupine in opozicionalci še naprej rovarili proti vladi. Pinochet je imel s to grožnjo v mislih 11. september pred desetiimi leti, ko so oborožene sile strmoglavile zakonito vlado Salvadora Allendeja in prevzele oblast. Čilski predsednik je še dodal, da se je vlada najbolj trudila, da bi dala Čilu novo ustavo, ki bi prepredala ponovno pronicanje marksizma v Čilu. Sodeč po njegovih besedah, je Pinochet še trdno na oblasti, toda stvarnost je precej drugačna. Zadnja protestna manifestacija je zelo zrahljala režim in predvsem je v veliki meri pometla s Pinochetovimi teorijami o protimarksistič-

nem boju. Za temi gesli že desetletni samodržec skriva le svojo željo in voljo, da bi ostal na oblasti, čeprav dobro ve, da so mu sedaj obrnili hrbet prav krogi malega in srednjega meščanstva, ki so mu bili pred desetimi leti največja opora. Te kroge pa kontrolira čilska KD, ki je v resnici dala pobudo (ob sodelovanju tudi sindikatov) za manifestacije proti Pinochetovemu režimu. Čilska vlada je razklana. So ministri (med njimi je tudi predsednik Jarpa), ki so naklonjeni dialogu z opozicijo. Zato ni nič čudnega, če je prav v vladnih krogih vzniknila v zadnjih dneh zavest, da se bo treba pogovarjati z opozicijo. Med drugim se govori o možnosti, da bi prišlo v doglednem času do srečanja med Pinochetom in liderjem čilske KD Gabrielom Valdesom. Bivši čilski poslanec pri OZN ter bivši voditelj razpuščene Nacionalne stranke Sergio Diez je izjavil, da domnevni dialog ne bo pri začetku lahek, toda ne gre ga zavrniti apriorno.

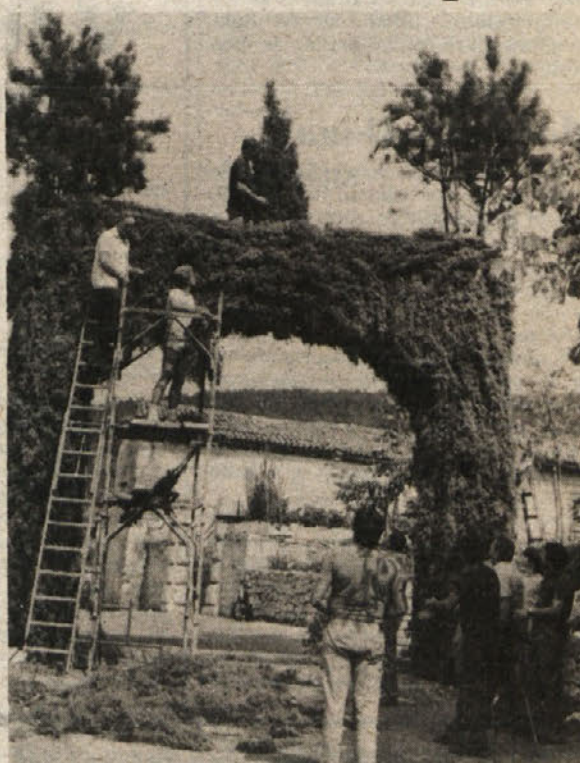
Zadnje slovo od Mihe Marinka

LJUBLJANA — Včeraj so z najvišjimi častmi položili v grobnico herojev v Ljubljani žaro s posmrtnimi ostanke revolucionarja in humanista Miha Marinka. V zadnje slovo so mu spregovorili Jože Smole predsednik mestne konference ZKS Ljubljana, katere častni občan je bil, član predsedstva federacije Dušan Dragosavac in predsednik centralnega komiteja ZK Slovenije Andrej Marinc. Vsi govorniki so podčrtali lik človeka in revolucionarja ter orisali njegov boj za boljše prihodnost slovenskega naroda in za socialistično samoupravljanje.

V Boljuncu uspel gasilski praznik

Pred Kulturnim domom France Prešeren v Boljuncu je bil v nedeljo drugi gasilski praznik, ki ga je priredilo Združenje prostovoljnih gasilcev »Breg« iz dolinske občine. Praznik, ki je privabil veliko občinstva, je bil predvsem priložnost, da se širša javnost seznanja z delom in problemi prostovoljne gasilske službe ter s problematiko civilne zaščite sploh. Istočasno je bil nedeljski praznik tudi priložnost za srečanje poklicnih in prostovoljnih gasilcev iz raznih krajev tostran in onstran meje ter za utrditev prijateljskih vezi in sodelovanja.

Slavolok v Repnu

V Repnu že postavljajo slavolok za letošnjo kraško ohcet, ki se bo — z otvoritvijo razstav — začela že jutri

Dva svetovna rekorda

Plavalne tekme na EP v Rimu so se včeraj začele kar z dvema svetovnim rekordoma. Prvega je dosegel odlični zahodnonemški plavalec Michael Gross (na sliki) na 200 m prosto, za drugega pa je »seveda« poskrbela ženska štafeta Nemške demokratične republike na 4x200 m prosto

Na športnih straneh:

- Nogometaši so zopet na igriščih: v nedeljo se je začel italijanski nogometni pokal. Od deželnih ekip je Triestina presenetila največje optimiste. Udinese pa je razočaral.
- Posadka »Azzurre« se vrača domov. Po nedeljskem porazu z Avstralijo 2 je italijanska jadrnica izpadla iz nadaljnjega tekmovanja.
- V nedeljo se je v Londonu končal evropski pokal v atletiki. Edini pomemben rezultat sta dosegli Zahodna Nemka Meyfarthova in Sovjetinja Bikova, ki sta preskočili 203 cm in tako dosegli nov svetovni rekord.
- Danes se v Švici začne svetovno prvenstvo v kolesarstvu.

Sodišče v Nici obtožilo Deverinija

NICA — Niško sodišče je sklenilo uradno obtožiti starinarja Alaina Deverinija, da je pomagal pri pobegu Licia Gellija iz ženevskega zapora. Na sodni obravnavi je bil prisoten tudi švicarski sodnik Trembley, ki vodi preiskavo o Gellijevem begu. Do sklepa francoskega sodišča je prišlo po drugem pogovoru z Deverinijem ko je slednji priznal, da je najel zelen BWW, o katerem je bil govor v več priložnostih. Deverini je avto vzel v najem na zahtevo svojega prijatelja Raffaella Gellija in predložil tudi svojo kreditno kartico, ker je bil Gellijev sin trenutno brez denarja. Deverini je še povedal, da avta ni nikoli sam vozil, saj ga je od agencije prevzel Raffaello Gelli, sam pa se ne spominja niti dneva, ko je avto najel, niti dneva, ko ga je Gellijev sin odpeljal. Niški starinar, ki je med drugim v dobri meri opremil Gellijevo vilo v Cap Ferratu, tvega sedaj tri leta zapora, čeprav je njegov zagovornik mnenja, da so obtožbe proti njemu iz trte izvite in da ga sodišče ne bo moglo obsoditi. Po njegovem mnenju se je francosko sodišče izreklo v tem smislu samo zato, da bi šlo na roko Švicarjem. Deverini ni bil še nikoli obsojen in se je prostovoljno prijavil policiji. Vse to so elementi, po mnenju odvetnika Bonella, ki Deverinija zagovarja, ki bodo pripomogli k temu, da ga ne bodo obsodili.

Ta teden obnovitev politične dejavnosti

RIM — Predsednik vlade Craxi se je sinoči vrnil s počitnic, ki jih je preživel v Tuniziji. Danes ali najkasneje jutri se bo torej obnovila v Italiji politična dejavnost. Craxija in njegovo vlado čakajo sedaj pomembna neresena vprašanja. Tu gre predvsem za probleme gospodarskega značaja, zaradi česar se bo Craxi najprej sestal z gospodarskimi ministri, še pred sejo sveta kabineta, ki je predvidena za konec tega tedna.

Med glavnimi in najbolj perečimi vprašanji se bo Craxi moral spopasti s finančnim zakonom in proračunom za leto 1983. Na ta dva zakona je navezan ves gospodarski načrt Craxijeve petstranske vlade, kot n.p.r. borba proti inflaciji, naložbe, proizvodnja in ne nazadnje boj proti brezposelnosti.

Vendar čakajo Craxija tudi druga pomembna vprašanja, v prvi vrsti vprašanje reforme institucij: prvi korak k temu bi utegnili biti reforma pravilnika poslanske zbornice.

□ BOECEN — Predsednik republike Bertini je včeraj sprejel predsednika bocenske pokrajine Silviusa Magnaga.

V Beogradu pogreb Aleksandra Rankovića

BEograd — Ob vseh časteh, ki jih zaslužijo nosilci reda narodnega heroja so včeraj v Aleji narodnih herojev na beograjskem novem pokopališču pokopali Aleksandra Rankovića. Na zadnjem slovesu so bili poleg članov družine številni vojni tovariši soborci in prijatelji pokojnega revolucionarja, kot tudi več tisoč Beograjčanov, ki so se poklonili spomenu svojega dolgoletnega sovesčana.

Koroški maturantje na ekskurziji po Jugoslaviji

LJUBLJANA — Iz slovenskega glavnega mesta se je odpravila večera na pot skupina kakih 50 maturantov slovenske gimnazije v Celovcu. Slovenski maturantje iz Koroške bodo potovali po Jugoslaviji 7 dni in bodo obiskali poleg Ljubljane še Zagreb, Plitvice, Bihač, Drvar, Split, Sarajevo, Dubrovnik, Mostar in Beograd.

Meduze v Donavi

NOVI SAD — V Donavi pri Novem Sadu so te dni odkrili meduze. Ta novica je povzročila presenečenje in vznemirjenost med kopalci in pritegnila pozornost znanosti, kajti, kolikor je znano, je to prvič, da so v Donavi na območju Jugoslavije opazili meduze.

V novosadskem inštitutu za biologijo so potrdili, da gre za sladkovodno meduzo, ki je zelo redek gost rek, jezer in ribnikov. To vrsto sladkovodnih meduz so prvič našli leta 1880 v Angliji, nato pa nekajkrat v Evropi in na drugih celinah.

Da so v Jugoslaviji sladkovodne meduze res velika redkost, dokazuje tudi podatek, da so jih od začetka tega stoletja samo dvakrat opazili v izvirih Morave. Te meduze se običajno pojavljajo od julija do oktobra. Čeprav imajo tudi te meduze ožgalko, pa niso nevarne za kopalce.

Včeraj so v Ljubljani pokopali Miho Marinka

«Pripadal je ljudstvu, revoluciji in partiji»

LJUBLJANA — Včeraj ob 17. uri so se v Ljubljani in revirjih spet oglasile sirene. Oznanile so zadnje slovo od narodnega heroja, humanista, predvojnega komuniste in revolucionarja Miha Marinka. Zaradi posmrtnih ostanki so včeraj ob prisotnosti desetstisočev prebivalcev Ljubljane, Slovenije in delegacij iz vseh republik in pokrajin položili v grobnico narodnih herojev.

Tovarišu Mihi Marinku so v zadnje slovo spregovorili predsednik mestne konference ZKS Ljubljana Jože Smole, predstavnik federacije članov predsedstva CK ZKJ Dušan Dragosavac in predsednik CK ZKS Andrej Marinc.

«S svojim delom je Miha Marinko utisnil neizbrisni pečat tudi razvoju našega mesta,» je dejal Jože Smole, ko se je v imenu glavnega mesta Slovenije poslavljajal od revolucionarja, častnega občana Ljubljane Miha Marinka. «Vedno nas je opozarjal, da moramo v političnem in družbenem delu uporabljati izkušnje Osvobodilne fronte iz dni, ko je bila Ljubljana obkrožena z žico, ko je je prepričljivo dokazala nepremagljiva ustvarjalna moč ljudskih množic. Opozarjal nas je tudi na nevarnost birokratizma, oblastništva, sektaštva ter ozkosti. Neutrudno je dokazoval, da se mora socialistično samoupravljanje, če hoče resnično zaživeti temeljiti na zaupanju v ljudi, ki bi morali omogočiti jim, da tudi v resnici odločajo. Zaradi dolgoletne nesebične pomoči pri raz-

vijanju mesta mu je ljubljanska mestna skupščina leta 1980 podelila največje priznanje — naziv častnega občana, ki sta ga pred njim dobila samo dva tovariša: Josip Broz Tito in Edvard Kardelj.»

Ko je govoril o liku Miha Marinka, je član predsedstva CK ZKJ Dušan Dragosavac dejal, da ga je vsak delovni človek, ki se je srečal z njim, čutil kot bližnjega, plemenitega tovariša in prijatelja.

«Tovariš Miha Marinko je pripadal ljudstvu, revoluciji in partiji. Zanje je živel in delal. Miha Marinko pripada generaciji svetlih likov naše partije, ki so pripomogli, da se naša družba in naša partija stalno preverjata skozi marksistično analizo,» je dejal Dušan Dragosavac.

V imenu SR Slovenije, zlasti slovenskih komunistov je Mihi Marinku v slovo spregovoril predsednik CK ZK Slovenije Andrej Marinc. Ko je govoril o prispevku dolgoletnega sekretarja CK KPS - ZK Slovenije Miha Marinka, je Andrej Marinc poudaril, da je preminuli revolucionar vztrajal pri uveljavljanju jugoslovanske izvirne poti v socializem, katere temelji so bili postavljeni že v NOB. «Iz dolgoletnih izkušenj je Miha Marinko vedel, da je moč in edina perspektiva naše družbe v razvijanju takšnih družbenih odnosov, ki temeljijo na naših specifičnih družbeno-ekonomskih, političnih in kulturnih razmerah, ki jih ni

moč postaviti v nikakršne dogmatske kalupe. Zato se je zavzemal za odločen odpor vsem pritiskom od zunaj, ki so nam hoteli vsiliti tako imenovane 'preizkušene' razvojne poti,» je med drugim dejal Marinc. «Odlučno se je postavil proti robu težnjam, ki bi slabile samoupravljanje, zato je ostro obsodil vse poskuse unitarizma, šovinizma in nacionalizma in hkrati poudarjal moč enotnosti in enakopravnosti. Bil je internacionalist, ki nikoli ni zapostavljal naprednih interesov svojega in drugih narodov. Zavedal se je, da so socialistična revolucija ne more uspeti, če hkrati ne pomeni tudi nacionalne emancipacije in osvoboditve,» je še dejal Andrej Marinc.

Smrt rojaka Miha Marinka je posebej tragično odjeknila med prebivalci revirjev. Mimo žare s posmrtnimi ostanki se je v nedeljo v delavskem domu v Trbovljah zvrstilo nad pet tisoč revirčanov, Marinkovih najbližjih sodelavcev, prijateljev in revolucionarnih tovarišev.

Komemorativna seja je bila včeraj tudi v Beogradu, kjer je na žalni slovesnosti vseh organov in organizacij federacije o liku Miha Marinka spregovoril predsednik predsedstva CK ZKJ Dragoslav Marković. V Ljubljani pa sta bila žalna zbora skupščine SR Slovenije, na katerem je govoril predsednik skupščine Vinko Hafner in mesta Ljubljane, na katerem je obudila spomin na pokojnega revolucionarja županja Tina Tomlje. (dd)

Požar uničil pol vasi

BELLUNO — Požar, ki je uničil polovico vasi Moè di Laste v bližini Belluna, je gasilcem uspelo pogasiti komaj včeraj. Protipožarni službi je uspelo najprej obkrožiti 17 hiš, ki so že gorele in nato, kljub dokajšnjim težavam (manjkala je namreč voda), končno pogasiti ognjene žubljce.

Požar je izbruhnil v nekem seniku, vendar izključujejo možnost kratkega stika, saj v seniku ni bilo električnega toka. Domnevajo torej, da je šlo ali za nemarnost, ali pa da je nekdo nalašč podtaknil ogenj. Požar je uničil sedemnajst hiš in šest senikov, škoda pa znaša nad pet milijard lir. Nekaj gasilcev je bilo lažje ranjenih, 4 osebe pa so ostale brez strehe nad glavo.

V Italiji vedno manj «bogatih» turistov

RIM — Statistični podatki kažejo, da se je letos znatno znižalo število turistov, ki so si privoščili dolge poletne počitnice. Po nekaterih znanih letoviščarskih postajah so letos zabeležili do 20 odstotkov manj prisotnosti, kar pa ni vsekar presenetilo delovno osebje s tega področja, saj so bile napovedi maja še bolj katastrofalne.

Predsednik italijanskega turističnega združenja Angelo Bettoia vidi vzroke za tako stanje predvsem v nemarnosti pristojnih oblasti, ki ne posvečajo dovolj pozornosti temu, do pred kratkim izredno rentabilnemu, področju italijanske industrije. Premalo je namreč, po mnenju Bettoie, denarnih fondov, da bi se izboljšale letoviščarske strukture in da bi lahko primerno reklamirali v tujini italijanska turistična naselja in druge točke.

Po vsej Italiji in pa zlasti na jadranski obali so letos zabeležili mnogo manj nemških turistov. Ti že tradicionalni letoviščarji so letos izdali «edeželo sonca in morja» in raje ostali doma. Tudi druge sredozemske države so se letos pritoževale zaradi majhnega števila turistov. Zdi se, da bodo za to drago plačale zlasti Grčija in Španija. Nekoliko boljše je bilo stanje v Jugoslaviji, čeprav so si turistični delavci obetali večje število obiskovalcev.

Tudi na tem področju se torej odraža globoka gospodarska kriza, ki je zajela vse zahodnoevropske države. Ljudje so se odločili za krajše ali bolj cene počitnice; nekateri, in ne samo mladi, pa so se na poletni oddih odpravili kar z nahrbtnikom in spalnoročno vrečo, ki bo v prihodnosti, vsaj po mnenju izvedencev, vse bolj razširjen način letovanja.

Novi kamenčki v mozaiku preiskave o Liciu Gelliju

RIM — Kako se je nadaljeval beg velikega mojstra masonske lože P2 Licia Gellija, potem ko so ga prepljali s helikopterjem iz Ancecyja v Monako? Zelo enostavno: Gelli je sedel v avtomobil BMW starinarja Alain Deverinija in nadaljeval svojo pot na varno.

Do teh pomembnih izsledkov je prišla včeraj francoska policija in postavila še en kamenček v mozaik Gellijevega bega iz švicarskega zapora Champ Dollon. Francoski preiskovalci so včeraj tudi zaslišali Deverinija, prisotnim novinarjem pa niso hoteli postreči z nikakršnimi podatki. Vendar kaže, da je skupaj z Gellijem stopil v avtomobil tudi človek, ki je velikega mojstra že spremljal v helikopterju. Deverinijev odvetnik Bonello pa je izjavil, da se njegov varovavec nima česa bati, saj ni napravil

Polemike po izpustitvi generala Giudiceja na začasno svobodo

RIM — Nadaljujejo se polemike o izpustitvi na svobodo bivšega poveljnika finančnih stražnikov, gen. Giudiceja. Sodniki, ki so izpustitev na svobodo odredili, so na dopustu, vendar se je izvedelo, da je do te odločitve prišlo zaradi Giudicejeve bolezn: bivši general ima namreč rak. Izvedelo se je tudi, da odlok o izpustitvi na začasno svobodo zadeva samo dva zaporna naloga turinskih sodnikov.

Sicer pa sodniki niso izpustili na svobodo samo Giudiceja; pred čedom sta namreč zapusila zapor tudi bivša polkovnika finančnih stražnikov, Vincenzo Gissi in Luigi Galasso, oba vpletena v petrolejski škandal.

Predsednik predsedstva SRS Viktor Avbelj govoril na zboru partizanov in aktivistov v Črnem vrhu

Skrb za prijateljstvo s sosedi in za zaščito manjšin

ČRNI VRH — «Splošno je znano da so se naši odnosi s sosedi vsestransko zelo razvili, da so lahko za vzgled vsem, ki so pripravljene urejati na mejah takšne odnose kakršne je imel v mislih pesnik ko je dejal: «Ne vrag le sosed bo mejak». Splošno je znano, da še sedaj ni bil sprejet zakon o globalni zaščiti slovenske manjšine v Italiji, da se v Avstriji ne uresničuje sedmi člen avstrijske državne pogodbe o položaju naše manjšine. Ko podpiramo upravičene zahteve in utemeljene pravice naših ljudi v zamejstvu pa se istočasno zavzemamo za čimpristnejše in aktivnejše sodelovanje z vsemi našimi sosedi,» je dejal predsednik predsedstva SR Slovenije Viktor Avbelj na pomembnem zasedanju partizanov in aktivistov v Črnem vrhu pri Idriji.

«Ko obujamo spomine na medvojnega dogajanja in na mednarodne odločitve, ki so jim sledile je treba vedeti, da je bila priključitev pretežnega dela Primorske maticnemu narodu predvsem zasluga primorskih ljudi samih. V tem je tako pomemben razvoj narodnosvobodilnega gibanja v teh krajih, zato je tako pomembna tudi vloga, ki jo je imel deveti korpus kot nedvoumen izraz volje ljudi na Primorskem, da uresničijo svoje dolgoletne sanje

o vrnitvi v svojo narodnostno skupnost,» je še dejal Avbelj.

Slavnostni govornik, ki je bil politkomisar devetega korpusa je ta del govora zaključil: «Naša politika, naša Titova politika je v mednarodnih odnosih in posebej v odnosih s sosedi politika miroljubnega sožitja in poglobljenih odnosov v politiki, gospodarstvu in kulturi. Le na teh osnovah je mogoče graditi enakopravne odnose med narodi in državami. Na njih temeljijo naši odnosi do vseh sosedov. Tako do Italije s katero smo z osimskimi sporazumi dosegli visoko stopnjo medsebojnega sodelovanja in razumevanja. Tako tudi do Avstrije, kjer so naši ljudje nešteto dokazali, da se zavzemajo za splošni napredek za trajno toda enakopravno sodelovanje pri reševanju skupnih družbenih vprašanj. Manjšina je v teh odnosih lahko — in naj bi vedno bila — vezni element, most, ki lahko uspešno pripomore k premoščanju vseh morebitnih nesporazumov oziroma k reševanju medsebojnih vprašanj v korist ljudi na obeh straneh meje. Pravzaprav so zametki takšnih odnosov na mejah nastajali že v času skupne borbe proti skupnemu sovražniku.

V zadnjem času pa je posebno zaskrbljujo-

če, da se v sosednjih državah skoraj po štiri desetih letih še vedno uveljavljajo ali pa celo na novo pojavljajo in tudi širijo svoj vpliv nekateri nacistični in fašistični težnje. Primeri neofašističnega divjanja na Tržaškem, nekateri podobni heimatdienstovski pojavi na Koroškem zaslužijo ne le obsodbo vseh demokratičnih sil v teh dveh sosednjih državah ampak terjajo tudi odločne ukrepe večinskega naroda proti takim pojavom. Obujanje nacističnih groženj ne ogroža le dobrih sosedskih odnosov ampak tudi mir in demokratični razvoj v sosednjih državah samih. Narod lahko uživa toliko pravic in svobodnih kolikor jih priznava drugemu narodu. Za odnos do manjšine velja to še prav posebno. Skladno temu načelu z našo nacionalno politiko dosledno urejamo odnose do vseh nacionalnosti pri nas, zato lahko upravičeno zahtevamo naj naši slovenski ljudje, ki so ostali zunaj meja svoje domovine uživajo enake pravice. Na takšnem zboru kot je današnji je zato prav, da odločno obsodimo vsa ravnanja neglede na njihovo obliko, ki omejujejo pravice Slovencev v zamejstvu. Posebno še ker je njihov značaj tako zelo sličen nacifašizmu v svojem programu in po svoji metodi delovanja.»

Viktor Avbelj je nato govoril še o naloga-

pri uresničevanju stabilizacijskega programa in svoj govor zaključil z ugotovitvijo, da s premagovanjem težav lahko največ prispevajo takšne vrline in zavest, kot so jih imeli borci enot 9. korpusa, katerih imena so napisana na obeležju, ki so ga pravkar odkrili.

V imenu italijanskih partizanov, ki so se z ramo ob rami borili s slovenskimi partizani v skupni borbi proti nacifašizmu je v italijanskem spregovoril Giovanni Padoan - Vanni, nekdanji politkomisar divizije Garibaldi Natisone in pozval vse v skupno borbo za bratstvo med narodi in za ohranjanje miru.

Sledil je prisrčen kulturno - prosvetni program, ki so ga izvajali recitatorji, med temi tudi člana igralske skupine 9. korpusa Danilo Turk - Joco iz Trsta in Hugo Klasinc, možki pevskega zbora Peter Jereb in godba na pihala tovarne Eta — oba iz Celna.

Velikega srečanja partizanov in aktivistov so se udeležili tudi generalpolkovnik Branko Jerkič, poveljnik ljubljanskega armadnega občaja, nekdanji sekretar oblastnega komiteja komunistične partije Slovenije za Gorenjsko Bogdan Osolnik in številni drugi, ki so prišli iz Primorske, Gorenjske in Italije.

JOŽE OBLAK

McFarlanov obisk v Bejrutu pod točo granat in izstrelkov

Druzi obstreljevali krščanske četrti

BEJRUT — Silen topniški ogenj je včeraj zjutraj obsul bejrutsko letališče, krščanske četrti mesta ter taborišča za vežbanje libanonske vojske v bližini letališča. Topovi so bruhali iz goratega predela Šufa vzhodno od mesta. Krščanski falangistični tisk trdi, da so pri bombardiranju sodelovali tudi Sirci, ki nadzorujejo del gorovja. Hudo je bilo menda prizadeto palestinsko begunsko taborišče Burj El Baarajne, kjer sta bili ubiti dve osebi (ena ženska in en otrok).

V bližini tega taborišča so tudi vojaki italijanskega oddelka v sklopu mednarodne mirovne sile v Libanonu. Po prvih vesteh, naj bi izstrelki tipa «grad» padel v bližini terenskega vozila, pri katerem so bili poveljnik gen. Angioni, častniki in drugi vojaki. Po teh vesteh je eksplozija razila samega Angionija.

Italijansko obrambno ministrstvo je pozneje zanikalo te vesti iz Libanona ter je potrdilo, da ni bil nihče ranjen.

Včeraj zjutraj ob 8. uri je prišlo do prekinitve ognja. Zakaj ta nenaden izbruh sovražnosti? Opazovalci menijo, da se je to zgodilo takoj potem ko je ponovno prispel iz Kaira v Libanon posebni odposlanec predsednika Reagana McFarlane. To je že drugič, ko ob priložnosti njegovega prihoda, izbruhnejo topniški dvoboji.

Druzi in napredni muslimani smatrajo McFarlaneja za človeka, ki bi hotel vsiliti pri reševanju libanonske krize enostranske izraelsko ameriške zahteve.

Na sliki (telefoto AP): Prizor iz Bejruta.

Umor voditelja opozicije izzval ogorčenje v svetu

Nedeljski atentat na Benigna Aquina hud udarec filipinski demokraciji

MANILA — Atentat, v katerem je bil ubit šef filipinske opozicije Benigno Aquino, je močno odjeknil po vsem svetu. Aquino se je po treh letih izgnanstva v ZDA, kamor ga je »poslal« predsednik Marcos na zdravljenje, potem ko je že bil obsojen na smrt, vračal v domovino, da bi pomagal k vzpostavitvi demokracije v svoji deželi, kot je izjavil časnikarjem tik pred svojim tragičnim koncem.

Uboj 52-letnega liderja filipinske opozicije je še ovit v temo in obstajata dve verziji: ena uradna, ki jo je dala filipinska policija, druga pa se naslanja na pričevanja očitivcev. Aquino se je torej v nedeljo vračal v domovino na letalu, v katerem je bilo še veliko novinarjev. Po verziji filipinskih vladnih predstavnikov in

manilske policije naj bi na Aquina streljal 22-letni mladenič takoj potem ko se je šef opozicije pojavil na vratcih letala. Atentatorja naj bi takoj nato ubili pripadniki filipinskih varnostnih služb.

Pričevanje očitivcev pa je popolnoma drugačno. V letalo so stopili trije vojaki, da bi pospremili Aquina s krova. Komaj pa je Aquino stopil na tla letališča, sta dva vojaka ustrelila in ga z neposredne bližine zadela v tilnik. Ob tem gre dodati, da je le malo potnikov prisostvovalo poteku dogodkov, kajti številni vojaki so jim preprečili, da bi izstopili z letala, kar je veljalo predvsem za novinarje.

Ubitega atentatorja (po verziji policije, ki naj bi bila verodostojna) še niso identificirali. Vsekakor pomeni

smrt Benigna Aquina hud udarec za filipinsko opozicijo, ki je tako izgubila vplivnega predstavnika in vodjo. Sam Aquino je par minut pred pristankom letala v Manili izjavil, da se »spontano vrača v domovino, da bi spodbudil pravo nacionalno združitev, ki se mora naslanjati na načela pravice. Pridružili se hočem tistim, ki se na mirojuben način borijo za pravico in svobodo in sem pripravljen na najhujše«.

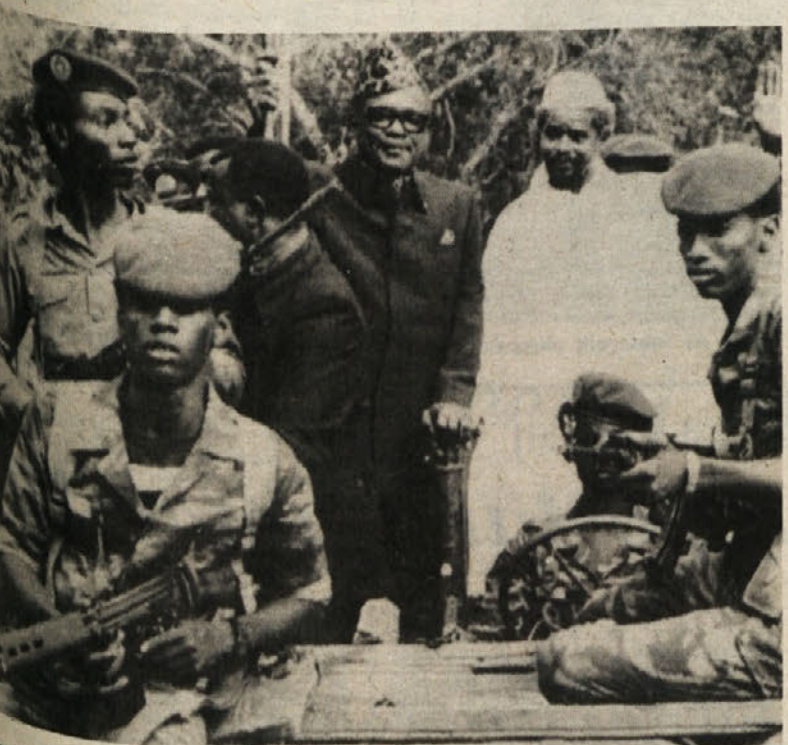
Filipinski predsednik Ferdinando Marcos je odločno obsodil atentat nad njegovim političnim nasprotnikom in dodal, da bo vlada napravila vse, da obelodani resnico. Marcos je tudi dodal, da so Aquina večkrat obvestili o nevarnostih, katerim gre nasproti, če se vrne v domovino, »a jaz imam čisto vest, kar pa ne more ublažiti

bolečine ob izgubi voditelja opozicije, s katerim sem ob nekaterih aspektih tudi soglašal«.

Filipinska opozicija pa se z bivšim senatorjem Salvadorom Laurelom na čelu sprašuje, kako je moglo priti do atentata, ko je bilo letališče skrbno zastraženo: »Marcos bo moral odgovoriti na mnoga vprašanja.« Bivši predsednik ZDA Walter Mondal pa obtožuje Reaganovo upravo, češ da ni dovolj energično pritisnila na represivne režime in zahtevala, da se spoštujejo človekove pravice. Rezultat tega je tudi atentat na Aquina.

Aquinovo truplo so včeraj prenesli na dom. Že takoj potem se je spominu opozicijskega voditelja poklonilo na tisoče Filipincev, ki se bodo morali sprijazniti s težko izgubo. To je vsekakor hud udarec filipinskim demokratičnim silam.

Francoska letala v Čadu

N'DJAMENA — Francoska vojaška prisotnost v Čadu se čedalje bolj krepi. V zadnjih urah je Mitterrand znatno okrepil svoje letalstvo, saj je sedaj v čadski prestolnici »prisotnih« kar osem bojnih letal, in sicer štirje «miragi F-1» in štirje «jaguarji». V ponedeljek pa so jih opazili celo več, tako da je po mnenju francoskih voditeljev nujna prisotnost kakega njihovega generala, ki bi koordiniral vojaške akcije. In res, prihod generala Jeana Polija je bil napovedan za včeraj.

Na političnem prizorišču pa ni veliko novosti, razen te, da je predstavnik »časne vlade nacionalne enotnosti« Uhur Turgudi v imenu Wedeya izjavil, da so se pripravljene pogajati, vendar ne s Habrejem. V intervjuju francoskemu dnevniku «Libération» Turgudi nadalje pravi, da je Habre »sramota Čada« in edini krivec, da v državi ni miru, saj se ni držal sporazuma iz Lagosa iz leta 1979. Poudaril je, da je treba čadskemu ljudstvu prepustiti odločitev, kdo naj vlada državi.

Na sliki (telefoto AP): Habre in Mubuta ob nedavnem obisku zairskega predsednika v Čadu.

Pogajanja med Švedsko in Dansko na mrtvi točki

STOCKHOLM — Razgovori med Švedsko in Dansko o sporni meji so obstali zaenkrat na mrtvi točki. Če državi ne bosta, kot kaže, znali sami poravnati spora, se bosta baje obrnili na mednarodno sodišče v Haagu.

Spor med Stockholmom in Københavnom se je vnel pred nedavnim, ko je danska vlada dovolila firmi Meler, da začne v bližini otočja Hesele z geološkimi raziskavami in ugotovi, ali obstajajo naftna ležišča. Tako Švedska kot Danska sedaj trdita, da območje sodi v njihove teritorialne vode. Švedi namreč menijo, da mejna črta teče na sredi otočja, enako oddaljena od obale obeh držav, Danci trdijo, da bi razdaljo morali začeti meriti od otočja Hesele dalje.

Razgovori, ki sta jih državi začeli pred kratkim, so, kot rečeno, zaenkrat na mrtvi točki. Morda pa bo obisk premiera Palmeja na Danskem v septembru le omogočil rešitev vprašanja.

ZDA bodo prodale Moskvi traktorje za polaganje naftovodnih cevi

WASHINGTON — Čeprav je Reagan dovolil svobodno izvoz ameriških naprav za polaganje cevi v Sovjetsko zvezo, se gospodarska politika ZDA do Moskve ni spremenila. Tako so v Beli hiši komentirali novico, da bodo «Caterpillar» in druga sorodna podjetja odslej lahko svobodno izvažala v Sovjetsko zvezo traktorje za polaganje cevi, namenjene predvsem sibirskemu plinovodu.

Po mnenju istih krogov ZDA tudi v nadalje ne bodo prodajale Sovjetski zvezi strojev in tehnologije, ki so povezani s pridobivanjem strateško pomembnih surovin kot je nafta, traktorji za postavlanje cevi pa naj ne bi bili s tehnološkega vidika nič posebnega in poleg tega jih SZ lahko kupi od drugih držav.

Vest o sprostitvi izvoza traktorjev pa je sovjetska agencija Tass ocenila kot spodletel poskus Reagana, da bi bojkotal Sovjetsko zvezo. «ZSSR — pravi Tass — ni bila prizadeta, pač pa je družba Caterpillar izgubila priložnost, da bi podpisala pogodbo v vrednosti 90 milijonov dolarjev.»

Tajne informacije na odpadu

LONDON — V nekem odpadu v Manchesteru so v teh dneh našli aluminijaste fotografske plošče z informacijami o gradnji britanskih jedrskih podmornic «polaris». Fotomatrice je odkril po naključju neki zasebnik, ki je nemudoma obvestil policijo, potem ko je ugotovil, kakšen material je kupil za skromno vsoto 20 funtov. Na fotografijah je bil opis sistema za izpiranje poda in stranišč v podmornicah. Preiskovalci zaenkrat še niso ugotovili, kako je gradivo prišlo na odpad.

Gandhijeva povabila Andropova na obisk

NEW DELHI — Na povabilo indijske predsednice vlade Indire Gandhije bo predsednik Sovjetske zveze Jurij Andropov najbrž že to zimo obiskal Indijo. Vest objavlja indijska tiskovna agencija UNI, ki pripominja, da niso še določili točnega datuma obiska, ker ima Andropov sedaj veliko dela ob razmišljanju vprašanja odnosov med Sovjetsko zvezo in ostalo Evropo.

Izredna skupščina OPEC?

ABU DHABI — Povsem možno je, da se v kratkem sestane na izrednem zasedanju skupščina članic OPEC (zveze, ki združuje proizvajalke nafte), da bi razpravljala o ceni «črnega zlata» in o proizvodnji. Novico je potrdil minister za energijo Arabskih emiratov Mana Said Oteba, ki predseduje tehničnemu odboru OPEC. Odbor se bo sestel sredi septembra, da preveri, ali cene nafte presegajo uradno dogovorjeno ceno 29 dolarjev za sodček. V primeru, da bi ugotovil znatne odstopne, bi odbor sklical izredno skupščino, ki bi razčlenila tudi vprašanje načrpanih količin nafte. Kaže namreč, da so države OPEC že presegle »streho« 17,5 milijonov sodčkov na dan.

V ZRN val protestov proti Brandtu

BONN — Zahodnonemške vladne stranke so ostro reagirale na intervju, ki ga je dal predsednik socialdemokratske stranke Willy Brandt televiziji v zvezi z nastanitvijo ameriških jedrskih izstrelkov srednjega dometa na ozemlju ZRN. Brandt je v sozvočju z zahodnonemskim zunanjim ministrom dejal, da bi bilo treba premestiti datum nastanitve raket «Pershing II» in «Cruise» za šest mesecev, če ne bi pogajanja med Sovjeti in Američani dala vsaj do polovice novembra pozitivnih rezultatov.

Predstavniki vladnih strank so ocenili, da bi pomenile zamude pri namestitvi izstrelkov podporo Sovjetski zvezi in nevarnost za celotno zahodno Evropo. Po drugi strani pa so se ti predstavniki zavzeli za nekakšno kompromisno rešitev na pogajanjih v Ženevi, ki obstoji v tem, da bi znatno znižali število izstrelkov tipa «Pershing II», katerih se Sovjeti najbolj «bojijo». V to smer gredo tudi prizadevanja Sovjetske zveze, ki nečejo «pershingov» v Evropi, v zameno pa so pripravljene »pozabiti na jedrske izstrelke Francije in Velike Britanije«.

Paragvajske spremembe brez sprememb

RIO DE JANEIRO — Pred 446 leti je 15. avgusta Španec Juan de Salazara ustanovil državo Paragvaj. Tega dne so v Asunsionu, v glavnem mestu Paragvaja, praznovali obletnico ustanovitve iste države je sedemdesetletni general Alfredo Stroessner uradno stopil v svoj sedmi predsedniški mandat. S tem je bila potrjena najdaljša vojaška diktatura v Latinski Ameriki, saj je Stroessner na oblast leta 1954 in bo ostal, v primeru, da se politični položaj ne spremeni, do leta 1988.

Neki brazilski časopis je v teh dneh zapisal, da je za zadnjih 30 let političnega življenja v Paragvaju značilen poseben »posmrtni mir«, ki ga tu pa tam skali samo mobilizacija opozicije. Prav ta se je v zadnjih mesecih ponovno ojačila. Prejšnjo soboto je 56 političnih jetnikov začelo gladovno stavko v protest na lastno situacijo; politični jetniki zahtevajo tudi povratek vseh emigrantov in pa splošno amnestijo.

Pomembno je tudi dejstvo, da so v opoziciji prvič javno zamenjali vodstvo. Na predsedniško mesto «Nacionalnega sporazuma», to je koalicije štirih opozicijskih strank, je na mesto Manuela Beniteza stopil demokrščanski lider Romul Pierin. V nedeljo so v katedrali paragvajskega glavnega mesta imeli mašo za osvoboditev političnih jetnikov. Cerkevni svečanosti je sledila manifestacija, a je policija s trdim posegom udeležence kar kmalu razpršila.

Medtem doživlja Paragvaj hudo gospodarsko krizo. Visoka posojila, ki so do sedaj podpirala paragvajsko ekonomijo, so se letos znatno zmanjšala, tako da se bo to poznalo zlasti na industrijskem področju. Izvedenci pravijo, da se bo zaradi tega zvišalo število brezposelnih, ki že danes dosega zaskrbljujoč odstotek. S tem se bo tudi zaostрил spor med bogatejšimi in revnejšimi sloji prebivalstva. Velika večina Paragvajcev živi namreč v največji bedi in v skrajno nečloveških pogojih. Številke zgovorno kažejo gospodarsko neravnovesje; tri četrtine obdelane zemeljske površine, ki je za paragvajsko gospodarstvo ključnega pomena, je v rokah maloštevilnih veleposestnikov, ostalo četrtino pa si deli nad 97 odstotkov prebivalstva.

Čeprav je general Stroessner izgubil podporo cerkvenih oblasti, je njegovo mesto še doka gotovo, saj mu ob strani zaenkrat stoji vojska.

Edinstveni gasilski praznik v Boljuncu

V službi ljudstva, na pomoč!

V službi ljudstva, na pomoč!
Pod tem geslom se je v nedeljo odvijal pred kulturnim domom Franca Prešeren v Boljuncu drugi gasilski praznik, ki ga je priredilo združenje prostovoljnih gasilcev «Breg» iz dolinske občine. Bil je praznik, ki je potekal po zgledu lanske prve tovrstne manifestacije, kljub temu pa je bil za številno prisotno občinstvo še enkrat edinstveno doživetje. Gasilski praznik se povsem razlikuje od javnih poletnih prireditev, ki smo jih vajeni videti. Glavno besedo imajo na njem gasilci, tisti, ki jih slišimo ali vidimo vsak dan drveti na redkih vozilih z raztegnjeno sireno. Tisti, ki rešujejo življenja tako, da izpostavljajo svoje življenje smrtni nevarnosti. Tisti, ki so dejansko v službi ljudstva, a je njihovo delo še vedno premalo vrednoteno in marsikaj tudi premalo poznano.

Na nedeljskem prazniku so pokazali, kakšno je njihovo delo. Pokazali so najrazličnejše akrobatske skoke s strehe kulturnega doma, plezanje po neskončni lestvi in slikovit boj s plameni in dimom z reševanjem

človeka iz ognjenega objema. Prikaz se je še enkrat izkazal kot izredno slikovit in dopadljiv spektakel, vreden resnih akrobatskih podobnih spektakularnih predstav, ki znajo vzbuditi navdušenje in občudovanje malih in odraslih, istočasno pa kot prireditev, ob kateri je tudi vsakdo prisiljen, da se zamisli. Res je namreč, da prikazane veščine spominjajo na cirkuško predstavo, vendar so dejansko te veščine sestavni del vsakdanjega gasilskega posla, ob katerem ne gre več za simuliranje, gre presneto zares. Gre za človeško kožo.

V tem smislu je bila nedeljska prireditev tudi pomemben kulturni dogodek, pri čemer mislimo predvsem na kulturo človeške solidarnosti in pomoči svojemu bližnjemu ter ekološko kulturo. Morda ti pojmi še niso globoko prisotni v širši zavesti ljudi. Verjetno še vedno premalo naredimo, da bi zagotovili učinkovitejšo zaščito ljudi in narave pred naravnimi nesrečami in tistimi, ki jih povzročata človek sam zaradi malomarnosti ali še huje zaradi sovraštva do svojega bližnjega.

Nedeljski praznik v Boljuncu je opozoril tudi na to. Sam praznik je odraz visoke stopnje zavesti ob potrebi organiziranja civilne zaščite, ki so jo dosegli nekateri ljudje v dolinski občini, ki so pravilno dojel smisel in cilje prostovoljne aktivnosti na področju preprečevanja gozdnih požarov. V smislu posebnega deželnega zakona je že pred šestimi leti nastala v Bregu organizacija gasilskih prostovoljcev, ki se danes že ponaša z bogatim opravljenim delom. Žal pa ne more istega zadovoljstva izraziti na račun deželnih organov, ki so izdali zakon, a ga sedaj ne izvajajo, kot bi morali, vsaj kar zadeva dodeljevanje prepotrebnih sredstev, brez katerih se prostovoljna gasilska služba ne more vsestransko razvijati. Nekaj teh misli je ob odprtju nedeljske prireditve izrazil komandant občinskega združenja prostovoljnih gasilcev Breg Igor Petaros, ki je duša tega ekološko zaščitnega gibanja v dolinski občini.

Pa še ena bistvena kulturna vrednota izhaja iz posrečenega gasilskega srečanja v Boljuncu. Ta vrednota je prijateljstvo med vsemi, ki se na poklicni ali prostovoljni ravni ukvarjajo z gasilsko službo. Drugi gasilski praznik je bil tako kot prvi tudi priložnost za srečanje med prostovoljnimi gasilci iz Brega in poklicnimi gasilci iz Trsta in Milj ter prostovoljnimi gasilci od Hrvatitnov, iz Črnega kala in Umaga. Vezi, ki so jih stakali lani, so se tokrat še utrdile, potem ko so že obrodile razne oblike konkretnega prijateljskega sodelovanja. Te vezi so zglede tistega sožitja, ki ga na Tržaškem tako krčevito in ne vedno z največjimi uspehi zasledujemo.

Za kroniko naj povemo še, da so se praznika udeležili poleg gasilcev iz omenjenih krajev, ki so imeli vrsto praktičnih akrobatskih prikazov in res številnega občinstva obeh narodnosti tudi razni gosti, med katerimi župan Svab, ki je prinesel pozdrave in čestitke Združenju Breg, konzul SFRJ Banko, dr. Vergone za tržaško prefekturo, kvestor Allegra ter predstavniki drugih oblasti, ustanov in organizacij.

Poleg komandanta Igorja Petarosa in župana Svaba so k mikrofonu stopili (in si izmenjali darila) tudi gasilski načelnik iz Trsta Toscan, ki je izrazil željo, da bi zglede Brega sledile tudi druge okoliške občine, v imenu gasilcev od Hrvatitnov pa sta pozdravila in izrekla željo po nadaljnjem sodelovanju gasilska podpoveljnik Zavrtnik in poveljnik Fontanot. Ves spored je zaključila godba na pihala iz Brega.

Kopanje s popustom za upokojeince

Tržaška občina obvešča upokojeince, da lahko izkoristijo popust pri kopanju v kopališčih od Milj do Devina, in sicer po sledečih tarifah: kopališče Sirena v Grljanu 1600 lir, Riviera, Ausonia in Ginestre 1400, Excelsior in Dama Bianca 1250, Trst, Castelreggio, Muggesano, Punta Olmi in Miramar (1150).

Zbor gasilcev iz Trsta, Milj, od Hrvatitnov, iz Črnega kala in iz Umaga. Pozdrav komandanta Združenja prostovoljnih gasilcev Breg Igorja Petarosa

Članice gasilskega društva od Hrvatitnov med gasilsko vajo

Reševalna akcija tržaških gasilcev. Iz barake v plamenih so potegnili ranjenca

Eden od zahtevnih akrobatskih prikazov. Po vrvi s strehe Kulturnega doma

Ob 30-letnici delovanja RMV

TABORNIKI VABIJO NA ZLET V SOVODNJAH

Pester in zanimiv spored petdnevne manifestacije

Organizacija slovenskih tabornikov v Italiji Rod Modrega vala praznuje letos tridesetletnico neprekinjenega delovanja. Organizacija deluje na področju tržaške in goriške pokrajine.

Obletnico bodo taborniki RMV praznovali na zboru tabornikov v Sovodnjah pri Gorici od četrta, 25. avgusta, do ponedeljka, 29. avgusta. Srečanja se bo udeležilo okrog 150 tabornikov iz Slovenije in iz drugih republik Jugoslavije.

Ze jutri bo predhodnica postavljala šotore, kuhinje in druge taborne objekte, v četrtek pa se bodo na prelepem zletnem prostoru ob Soči zbrali člani RMV iz Tržaške in Goriške. Na programu je pester dan, ki gre od informativnega predavanja o srečanju samem, pa do sončenja in kopanja ob Soči.

V petek je predviden prihod članov Zveze tabornikov Slovenije in Jugoslavije, nato pa bo uradna otvoritev zleta. Zvečer so na sporedu trije spoznavni taborni ognji.

Sobota je gotovo najbolj zanimiv dan. Zjutraj bodo štiri avtobusi odpotovali na izlete v Trst, Gorico in Čedad. Popoldne se bodo zvrstile razne športne tekme in kratek kulturni spored. Zanimivost zleta pa bo vsekakor slavnostni taborni ogenj, katerega program bo posvečen 30-letnici delovanja RMV.

V nedeljo zjutraj bodo vsi udeleženci prisostvovali proslavi ob 40-letnici Goriške fronte, ki bo ob spomeniku padlim v NOB v Gabrjah. Pred večernim zaključkom zleta bo popoldne minilo spet v znaku športnih tekem, orientacijskega pohoda, lokostrelstva. Družabni večer v Kulturnem domu v Sovodnjah bo zaključil praznični dan.

Take akcije še ni bilo pri nas v zamejstvu. Podobna srečanja prirejajo taborniki tako v Sloveniji kot v Jugoslaviji. Zato tržaški in goriški taborniki vabijo vse bivše člane in članice ter vse prijatelje organizacije, da s svojo prisotnostjo prispevajo k uspehu celotne akcije.

Nino Boštjančič: od pohištva do pejsažnih intarzij

Kako lahko mizarjski mojster postane umetnik

Na razstavi umetne obrti, ki jo v okviru prireditev ob Kraški ohceti in na pobudo Slovenskega deželnega gospodarskega združenja odprejo jutri v repenski Kraški galeriji, bo sodeloval tudi Giovanni Boštjančič. Nino, kakor ga po domače nazivajo prijatelji, znanci pa tudi odjemalci, je priznan mizarjski mojster. Ne bo pa se postavil s pohištvo, temveč se bo predstavil javnosti kot intarziator, torej kot umetni mizar, ki po svojih ali naročenih osnutkih vdoluje okrasne vložke iz lesa v leseno osnovo, čemur pravimo intarzijsko slikarstvo.

Nino se je rodil približno pred 33 leti na Reki. Oče Gabrijel mu je iz Mirna na Goriškem, mati Angela pa iz Rogaške Slatine. Mizarstva se je lotil, ko mu je bilo komaj trinajst let. Tudi oče je mizaril, ni pa kratkohlačnika takoj vzel v delavnico, ampak je hotel, da se sinko spoprime s težavami (in nauki, ki iz teh težav izvirajo) povezanimi z delom pod tujim gospodarjem. Tako je Nino najprej služboval poldrugo leto kot vajenec, v tovarni pohištva Mobilificio Turchi na Reški cesti, potem se je zaposlil pri tvrdki Aries (opremljanje ladij), nazadnje pa, ko je bil strokovno izpiljen, se je pod očetovim vodstvom razvil v mizarjskega mojstra, kakršnih

Nino Boštjančič z očetom Gabrijelom v svoji delavnici

danes ni veliko. S časom je tudi prevzel Gabrijelovo delavnico, tako da sedaj oče pomaga sinu. In mu prav gotovo tudi še deli koristne nasvete. Giovanni Boštjančič spretno izdeluje vsakovrstno pohištvo, od najmanjšega in navidezno preprostega koma-

da, kot je lahko pručica za pod trudna stopala, do spalnice ali dnevne sobe. Vse po meri in za različne okuse. Značilno za Ninota je, da ne potrebuje posredniških rok, na primer ključavničarja; ves izdelavni postopek od nabave surovine do končnega izdelka o-

pravi sam. Prav tako značilno zanj pa je, da ti zna do pičice podrobno rekonstruirati dragocen starinski izdelek: nedavno je na podlagi fotografskega posnetka uredništil popoln dvojniki 105 let stare tipične kraške kuhinjske omare, ki je zaradi strohnosti ni bilo več mogoče popraviti. Sam naročnik je bil skeptičen, češ v celem Trstu ga ni mizarja, ki bi bil kaj takega sposoben. Seveda se je vstel.

Toda vrnimo se k intarzijski umetnosti. Med razgovorom na domu Boštjančičevih v Ul. G. Moisé 10 na rebri pod Ulico Campanelle smo v prisotnosti Ninotove mlade žene Marine zvedeli, da je njen mož tudi umetniško žilico podedoval po očetu. Gabrijel se je ljubezni do intarzijske umetnosti navzel pod mentorstvom znamenitega reškega mojstra Josipa Tankovića. Tedaj je ustvaril vrsto tako dovršenih slik, da so pričela do tekat naročila iz visokih oblastvenih krogov in tudi za samega maršala Tita je izdelal tri umetnije: Puljska arena, Gradnja avtoceste Zagreb-Beograd in Ladjedelnica Viktor Lenac. Ko so laki, s katerimi večplastno, vendar tanko prekrijejo sliko, Gabrijel začeli škoditi, mu je pričel pomagati Nino in seveda tudi sam vzlju-

bil zlahtnost te umetne obrti: videli redno, najprej je pač na vrsti poklic; od intarzijskega slikarstva, je dejal, se ne da živeti. Za večjo sliko je potreben cel mesec natančnega, trdega dela, surovino težko najdeš, izdelek pa prodaš pod pravo ceno, ker ljudje ne znajo oceniti razlike med pristno umetniško obrtjo in izdelki, ki so sicer na las podobni Ninotovim, so pa serijske izdelave in sad kalupov, ki z umetno obrtjo ničesar nimajo opraviti.

Nino se s to dejavnostjo ne bavi redno, najprej je pač na vrsti poklic; od intarzijskega slikarstva, je dejal, se ne da živeti. Za večjo sliko je potreben cel mesec natančnega, trdega dela, surovino težko najdeš, izdelek pa prodaš pod pravo ceno, ker ljudje ne znajo oceniti razlike med pristno umetniško obrtjo in izdelki, ki so sicer na las podobni Ninotovim, so pa serijske izdelave in sad kalupov, ki z umetno obrtjo ničesar nimajo opraviti.

Nino je že sodeloval na skupinskih razstavah v Bazovici in na tržaškem vzorčnem velesejmu ter na pomorski postaji. Rad bi pogledal kam v no tranjost Italije, kjer mnogo resneje jemljejo intarzijsko umetnost, toda povežani? Morda bo prav razstava v Repnu dobra priložnost, da ljudje resnično domujejo dragocenost Boštjančičevih stvaritev.

DRAGO GASPERLIN

Manjka le uradno dovoljenje za začetek obratovanja V Kraški mlekarni vse nared

Kraška mlekarna na Colu je dejansko že usposobljena za začetek delovanja; v soboto so namreč predstavniki Krajevne zdravstvene enote opravili še zadnje kolovadnice, ki so jih stroji mlekarnarje prestali. Uresničil se je tako sen krajevnih živinorejcev, ki so pred dobrimi trinajstimi leti z velikim veseljem pozdravili pobudo o gradnji združne mlekarnarje; čakati pa so morali precej časa, saj se je v različnih fazah marsikaj zapletlo in oddaljevalo začetek obratovanja.

Le to se bo začelo, ko bo združna mlekarna prejela uradno dovoljenje od Krajevne zdravstvene enote; gre za formalnost, ki bi ne smela — tako zagotavljajo — prinesiti novih in nepričakovanih težav upravnemu odboru. Že v teku jutrišnjega dne bo republiška občinska uprava izdala dovoljenje o vseljivosti v stavbo, kar pomeni, da mlekarna s tehničnega vidika ustreza vsem zakonskim predpisom.

Lahko bi torej že začela delovati, saj razpolaga tudi že z vsem reprodukcijskim materialom, ki gre od sirila do nafte; zaposlena ima dva uslužbenca (upravnika in sirarja),

razpolaga pa tudi s cisterno za prevoz mleka, ki bo vsak dan v Cerovljah, Slivnem, Šempolaju, Saležu, Zgoniku, Repniču, Velikem Repnu, Gropadi, Bazovici in Gročani zbrala mleko svojih članov in ga pripeljala v mlekarno. Vsi ti člani zagotavljajo dnevno okrog 2.700 litrov mleka, kar bo zadostovalo za obratovanje in med drugim za proizvodnjo domačega sira, ki bo nosil ime «labor». Potrebno pa je — kot smo že rekli — še uradno dovoljenje za začetek delovanja, zaradi česar bo treba počakati še kak teden.

Drevi se bo vsekakor sestel upravni odbor, ki bo razpravljal o zadnjih obveznostih in o organizaciji proizvodnje.

Količina mleka, s katero je bodo oskrbovali člani, bo vsekakor v sedanjem trenutku zadostovala za redno delovanje. Pri tem pa ne gre pozabiti na veliko krizo, ki pretresa

živinorejski sektor. Po podatkih trgovinske zbornice za leto 1982 je število govedi v primerjavi s prejšnjimi leti močno padlo. Lansko leto je bilo v pokrajini 1.147 glav govedi, leta 1981 2.022, leta 1980 1.835, leta 1979 1.765, leta 1978 pa 2.101. Kljub temu da je ta sektor v tako težkem položaju, pa dajeta vztrajnost in navezanost na svoje delo krajevnih živinorejcev — je zapisano v poročilu trgovinske zbornice — dobro upati za premostitev kriznega stanja in tako prispevati za razvoj tega bistvenega in neobhodno potrebnega kmetijskega sektorja.

Združna mlekarna dobro pozna te težave, gleda pa naprej; da bi ji ne zmanjkalo mleka in da bi seveda ekonomsko dobro uspevala, bo v kratkem razpolagala s stroji za pasterezacijo, ki ji bodo zagotavljali pravico do deleža mleka, ki prihaja iz Jugoslavije po avtonomnem računu.

● V petek, 26. t.m., ob 18. uri bodo v palači Costanzi odprli razstavo znane tržaškega slikarja Livia Rosignana. Gre za nekoliko neobičajno pobudo, saj je izkupiček 30 razstavljenih risb, ki bodo seveda v prodaji, namenjen tržaški nogometni ekipi Triestina, ki si je konec lanske sezone priborila pravico, da nastopa v italijanski B ligi in se trenutno nahaja v finančnih težavah.

Kritična ocena o predvidenem preostroju

Nove ovire za ladjedelstvo

Deželni koordinacijski odbor Furlanije - Julijske krajine za ladjedelstvo je pred dnevi ostro obsodil zadnje odločitve ustanove IRI o preostroju ladjedelstva sektorja. Predvsem je očital inštitutu za državne soudeležbe, da je dvakrat v zadnjem mesecu izsilil spor s sindikalnimi organizacijami. Prav zaradi takih pojavov je koordinacijski odbor za ladjedelstvo izrazil željo po čimprejšnji reformi ustanove IRI. Po njegovem mnenju naj bi pri tem najprej opravili z vodstvi finančnih družb, vključenih v IRI. Dokument koordinacijskega odbora v prvi meri omejuje vodstvo družbe Fincantieri, ki se je izkazalo zelo klavarno, tako kar se tiče podjetniške zmožnosti kot tudi kar se tiče odnosa do delavcev. Pri tem omejuje dokument dovolj zgovoren primer. Na rimskem srečanju 19. julija letos so odgovorni finančne družbe na točno zastavljeno vprašanje zavrnilo možnost bližnjega morebitnega preostroja tega sektorja, dejali so celo, da o tem še sploh ne obstaja kak ustrezen načrt. Dva tedna pozneje pa je bila že sprejeta odločba o preostroju.

Prav zaradi takega odnosa do ladjedelstva sektorja, ki pelje v popolno obubožanje italijanskega ladjedelstva, se je koordinacijski odbor odločil, da zahteva zamenjavo vodstva družbe Fincantieri. Zahteval je tudi takojšen sestanek vsedravnega koordinacijskega odbora, da bi razpravljalo o teh temah skupaj z enot-

no sindikalno federacijo. Poleg tega je zabil za srečanje s predsednikom deželnega sveta in z deželna odbornikoma za industrijo in prevoze, o nastalem položaju je obvestil tudi tržaške in goriške krajevne oblasti in povzal stranke in parlamentarce iz naše dežele, da posežejo na politični ravni.

Natečaj za kletarje in vinogradnike: prošnje pri KZ

V prejšnjih dneh smo poročali, da je trgovinska zbornica razpisala nagrajni natečaj za vinogradnike in kletarje iz tržaške pokrajine. Ustrezno prošnjo, ki mora biti sestavljena na kolkovanem papirju bodo morali interesenti predložiti trgovinski zbornici najkasneje do 30. septembra. Vso pomoč bo s tem v zvezi svojim članom nudila Kmečka zveza; zato naj se glasijo v njenih uradih, kjer bodo izpolnili prošnje, na katerih morajo biti navedeni naslednji podatki: priimek in ime prijavitelca, natančen stanovanjski naslov, površina njegovega gospodarstva, približna površina vinograda ali števila trt ter povprečna kakovost pridelane vina.

● Tržaška občina obvešča, da bo občinski bazen zaradi popravil zaprt do 2. oktobra.

OPOZORILO KMEČKE ZVEZE DVOLASTNIKOM

Vložiti prošnje za sečnjo

Kmečka zveza opozarja dvolastnike, ki nameravajo sekati drva na jugoslovanskem ozemlju, da pravočasno predložijo ustrezne prošnje. V ta namen naj se javijo v njenih uradih v Ul. Cicerone 8/B v uradnih urah. Poleg osebnih dokumentov naj s seboj prinesejo še dvolastniško knjižico ter podatke o številkah parcel na katerih nameravajo sekati, njihovo površino in v kateri katastrski občini se nahaja ter še količino drv, ki jih nameravajo posekati. Prošnje bo Kmečka zveza sprejemala do 31. avgusta.

● Miljska občina prireja danes, 23. t.m., ob 11.30 na županstvu tiskovno konferenco o problemu tamkajšnjega vodovoda. Konferenco bosta vodila župan Bordon in pristojni odbornik Mutton.

Tržaška Mestna knjižnica bo zaprta do 31. avgusta zaradi izrednih del. V knjižnici bodo namreč namestili oddelek za zbiranje podatkov, ki bo služil skorajšnji avtomatizaciji službe za izposojanje knjig.

PSI ne odobrava podpore letalski družbi Aligiulia

Pred nekaj dnevi je deželna uprava sklenila finančno podpreti letalsko družbo Aligiulia; nakazala ji je posojilo 750 milijonov lir proti povračilu v osmih letih, poleg tega pa je še odobrila zakonski osnutek, ki predvideva podelitev posebnega prispevka v višini 1,5 milijarde lir; osnutek bo morala vsekakor odobriti tudi deželna skupščina.

S tem v zvezi je načelnik svetovalske skupine PSI v skupščini Carbone izjavil, da njegova skupina načelno ne nasprotuje takim deželnim posegom, ki so v podporo zasebnim pobudam na področju prevozov, kar seveda velja tudi za letalske. Eventualni pozitivni glasovi zakonskim osnutkom deželne vlade pa so odvisni od koristnosti, ki jo je treba vsekakor še preveriti, določenih zračnih zvez, od ocene ekonomskih perspektiv upravljanja in od resničnega interesa možnih uporabnikov.

Zatorej nj moč odobriti takih posegov, je izjavil Carbone, ki so lahko samo prestižni in neprimerni v trenutku, ko je treba že itak nizke razpoložljivosti usmeriti v resnično produktivne cilje.

Bodo združili plovne družbe?

Načelnik svetovalske skupine PSI v deželnem svetu Carbone je včeraj naslovil vprašanje deželnemu odboru, v katerem ga sprašuje, če so bile storjene potrebne poglobitve in predhodne raziskave pri družbah IRI in Finmare glede možnosti — o katerih je govoril v sedanjih dneh — združitve družb primarnega vsedravnega interesa, ki upravljajo pomorske zveze.

Po Carbonejevem mnenju bi to morala deželna uprava narediti čimprej spriču nedavne odločitve o združitvi družb ladjedelstva sektorja, predvsem pa zaradi primarne vloge, ki jo je Trst opravljal v tem za njegovo gospodarstvo tako važnem sektorju.

Razširitev pokopališča v Samatorci

V Samatorci bodo kmalu stekla dela za razširitev tamkajšnjega pokopališča. Zgoniška občinska uprava je namreč izdelala in odobrila izvršilni načrt, ki predvideva razširitev obstoječega pokopališča proti vzhodu na osnovi razlastitve zasebnega zemljišča. Sedanjih 197 kvadratnih metrov površine pokopališča z mrtvašnico bodo razširili še za nadaljnjih 200 kvadratnih metrov, kar bo več kot zadoščalo potrebam. Na osnovi posebne statistike, ki upošteva število smrti v zadnjem desetletju v vaseh Samatorci in Briščah, so namreč ugotovili, da primanjkuje 96,52 kvadratnega metra površine. Dejansko pa bodo uredili še enkrat večjo površino. Skupni stroški za ta dela bodo predvidoma znašali 64 milijonov lir, od katerih je 50 milijonov prispevala dežela v ta namen, preostalo vsoto pa bodo krili iz občinskega proračuna.

B. S.

Razprava o predlogih za najemnine IACP

Deželna enotna sindikalna federacija CGIL - CISL - UIL in deželne sindikalne organizacije najemnikov SUNIA - SICET - UIL najemniki so razpravljale o predlogu za najemnine ljudskih stanovanj IACP za leto 1984, ki ga je izdelal predsednik deželnega konzorcija IACP. Istočasno so sindikalne organizacije priredile vrsto sestankov s prizadetimi, da bi izdelale svoja stališča z morebitnimi protipredlogi ali dopolnitvami. V kratkem se bodo namreč sestale s predsedniki IACP, ki so v naši deželi. Sindikalne organizacije si nadejajo, da bodo ob tisti priložnosti našli skupni jezik in prišli do takšnih rešitev, ki bi predvsem zaščitile družine z najnižjimi dohodki.

Občinski letovanji za starejše občane

Tržaška občina organizira od 2. do 16. septembra dve letovanji za ostarele. Skupno je na razpolago 50 mest, interesi pa se lahko prijavijo za letovanje v kraju Piano d'Arta v videmski pokrajini ali pa se odločijo za obmorski kraj Valverde di Cesenatico (pokrajina Forlì). Za letovanja pridejo v poštev izključno ostareli, ki jim tržaška občina nudi socio-zdravstveno nego na domu in zato morajo seveda stanovati v tržaški občini.

Interesenti lahko vložijo prošnje še jutri, toda le preko socialne delavke; prošnji morajo priložiti zdravniško potrdilo, da ne potrebujejo zdravstvene nege. Vsakdo bo moral za dvotedensko letovanje doplačati 90 tisoč lir, zaradi omejenega števila pa bodo imeli prednost tisti, ki lansko leto niso bili na občinskem letovanju.

Seminar o praktični oceanologiji

Od 29. t.m. do 3. septembra bo na sedežu Laboratorija za morsko biologijo tretji seminar o praktični oceanologiji «Oceanest 83», ki ga prireja tržaška univerza. Seminarja se bodo poleg tržaških udeležili še študentje drugih italijanskih univerz in nekateri tuji študenti, ki obiskujejo Mednarodni zavod združenega sveta v Devinu. Za pobudo je med strokovnjaki vedno večje zanimanje, o čemer pričajo številne prijave in pa tudi poročanje specializiranih revij.

Štirje ranjeni v prometni nesreči

Prevelika hitrost je bila še enkrat poglavitni vzrok za prometno nesrečo. V noči med nedeljo in ponedeljem je opel ascono, star 19 let in trenutno pri vojakih v openski vojašnici Bruner, na cesti 202 pri Sosljanu zapeljal s ceste. Voznik je bil lažje ranjen, tako da ga niso zadržali v bolnici. Na nevrokirurški oddelek pa so zaradi raznih poškodb po glavi sprejeli 19-letnega mehanika Sergia Zanoniya, ki stanuje v Ul. Luciani 3. Lažje ranjena sta bila še ostala dva potnika, in sicer 20-letni mehanik Mauro Apostoli in 18-letna študentka Sara Sigomi, oba iz Trsta.

Že spet tatovi

Ljubitelji tuje lastnine si tudi preteklo nedeljo niso privoščili počitka. Nenapovedano so obiskali stanovanje 35-letnega Vincenza Subbija v Ulici Gatteri 25, seveda v času ko lastnika ni bilo doma. Potem ko so vlomili vhodna vrata, so v spalnici pobrali več zapeljivih, zlato in srebrno ogrlico in ogrlico s kolajno. Vrednost ukradenih dragocenosti presega milijon lir.

● Tržaška «Scuola popolare» sporoča, da so odprta vpisovanja v tečaj za sezono 1983-84 za glasbo, ples, jekajo in gledališče. Vpisovanja potekajo na tajništvo v Ul. Valdirivo 30 ob torkih in četrtkih od 17. do 19. ure.

Ob prisotnosti milanskega sodnika

Včeraj zaslišali «plavolasca»

Namestnik državnega tožilca dr. Drigani je včeraj popoldne zaslišal «plavolasca», ki so ga aretirali v četrtki pod obtožbo nudenja osebne pomoči bankirju Robertu Calviju med njegovim begom iz Italije v London. Iz varnostnih razlogov je bilo zaslišanje v eni od kasarn finančnih stražnikov, udeležil pa se ga je tudi milanski preiskovalni sod-

nik dr. Brichetti, eden od sodnikov, ki vodijo celotno preiskavo o aferi Calvi - Banco Ambrosiano. Dr. Brichetti je prispel v Trst že v jutranjih urah in je imel daljši pogovor s tržaškim kolegom, med katerim sta se dogovorila o vodenju popoldanskega zaslišanja.

«Plavolasec» je osumljen, da je v noči med 11. in 12. junijem lani

prepeljal Calvija z avtomobilom od stanovanja tržaškega tihotapca Silvana Vittorja do Nabrežja, od koder naj bi Vittor prepeljal bankirja s svojim motornim čolnom na istrsko obalo.

«Plavolasec» naj bi medtem prišel iskat Calvija z avtomobilom na jugoslovansko tla in ga nato odpeljal v Celovec, od koder je z letalom poletel do Londona. Tržaški preiskovalci so obtožili «plavolasca» na podlagi izjav Emilia Pellicanija, bivše desne roke sardinskega podjetnika Flaviana Carbonija. Po drugi strani pa sta obtoženčeva odvetnika dr. Fabretti in dr. Serbo predstavila sodnikom alibi, iz katerega naj bi izhajalo, da se je mudil «plavolasec» (približno 40 let stari trgovec z avtomobilom iz Trsta) v tistih dneh v Združenih državah (pri znanjih v New Yorku) ali pa se je skupaj z ženo vračal iz ZDA domov. Po trditvah njegovih zagovornikov se je prav njegova žena spomnila na ta «ameriški alibi». Sodniki bodo morali sedaj vso stvar še preveriti. Iz njihovih izjav pa kaže, da je «plavolasec» poleg Calvičevega bega, vpleten še v nekatere druge zadeve, ki naj bi bile povezane ne samo z afero Calvi, ampak tudi z begom Licia Gellija.

SKD Tabor Opčine vabi danes ob 20. uri v Prosvetni dom vse marljive sodelavce letošnjega Tabora na prijateljsko srečanje.

Vespa s ceste: dva ranjena

Včeraj zvečer je v Vižovljah, na odcepu za Cerovlje, na ovinku zaneslo z ceste vespo, na kateri sta se peljala Roberto Mangino (24 let, Repen 31) in Ilario Fragiacomò (22 let, Trst, Obalna cesta 334). Prepeljali so ju v tržaško bolnico, kjer so Mangina sprejeli na ortopedskem oddelku zaradi številnih zlomov, Fragiacomò pa na kirurškem zaradi lažjih poškodb.

Po dolgi bolezni nas je zapustila naša draga mama, nona in pranona

Ana Zerbo vd. Sodnik

Pogreb bo danes, 23. t.m., ob 17.30 na Tinjanu.

Žalujoči: hči Marija z možem, sin Pino, vnuki in pravnukinja Manuela ter drugo sorodstvo

Dolina, Kroglice, Tinjan, Smedela, Žavljje, 23. avgusta 1983

Včeraj se je zaključil festival komunističnega tiska v Sosljanu

Obisk v tržaškem uradu CTS

Če si mlad in hrepeniš po potovanjih ti pomaga študentski turistični center

Prostor je sicer majhen, vhodna vrata in stene sobe pa so natrpane z lepaki, ki vabijo na potovanje: v evropske prestolnice ali na osamljene mediteranske otoke, v milijonska mesta ZDA ali v oddaljeni Nepal, pod mogočne stene osemstočakov. Tržaški študentski in mladinski turistični center CTS ima svoj sedež na Trgu Dalmazija, deluje pa v sklopu Mednarodne konference za študentski turizem (ISTC) in je tako le ena izmed 45 sorodnih organizacij, ki skušajo, v najrazličnejših državah sveta, nuditi mladini možnost, da poceni in varno potuje. Italijanski študentski in mladinski turistični center je nastal pred približno desetimi leti v Rimu, na pobudo študentskih organizacij, trenutno pa razpolaga s šestdesetimi uradi, v glavnih italijanskih mestih ter še v nekaterih evropskih prestolnicah.

Pred dnevi smo obiskali sedež CTS v Trstu, mladi dekleti, ki sta tu na razpolago za navodila in informacije, pa sta nam povedali, da se v uradu vsak dan zgledi poprečno trideset mladih iz Trsta, Italije ter iz tujine. Poleg mestne mladine, ki bi rada na potovanje, se namreč na centru zglasijo tudi tuji obiskovalci Trsta, ki želijo točnejše informacije o mestu ter o prenočiščih in gostinstvu.

Toda kaj pravzaprav tak mladinski turistični center lahko mladim gostom nudi? V prvi vrsti si lahko tu nabaviš člansko izkaznico ter Mednarodno študentsko karto, ki nudita možnost, da se potnik poslužuje številnih študentskih servisov in podobnih uslug po celem svetu, ter pravico do številnih popustov na vlakih, trajektih in letalih ter v muzejih, kinodvoranah in gledališčih.

Tisti, ki sicer niso vpisani na šolo ali fakulteto, a ki vendar še niso dopolnili šestindvajset let, lahko na sedežu študentskega in mladinskega

centra prosijo za mednarodno mladinsko karto, ki nudi podobne olajšave in ki je prav tako veljavna v večini evropskih držav ter drugod po svetu.

Navodila, ki jih na centru mlad potnik lahko prejme, so različna: organizacija nudi informacije o raznih železniških ali letalskih povezavah, o mednarodnih avtobusnih progah ali o ceneni gostinskih in hotelskih objektih. Tu se je moč odločiti tudi za rezervacijo. Poleg tega pa je pri centru na razpolago tudi katalog organiziranih mladinskih potovanj: izbiro lahko med počitnicami z rednimi rezervacijami in polpenzioniranim bivanjem v različnih turističnih centrih, med potovanji z ladjo ali alternativnimi počitnicami. V tem okviru se mlad fant ali dekle lahko vpiše na številne jadrane, alpinistične ali jahalne tečaje, lahko se odloči za trekking ali za daljše pohode peš in na konju, oziroma prosi za delovne počitnice na farmi ali pri kaki družini. Turistični center nudi namreč naslove številnih organizacij v tujini, ki skrbijo za začasno a vendar resno zaposlitev mladih.

Ko smo se pozanimali, kam mladi najraje potujejo, sta nam uslužbenki tržaškega centra povedali, da se veliko število njihovih članov odloči za potovanja po evropskih prestolnicah, med katerimi prednjačita London in Pariz, za letovanja v Grčiji, starejši pa so se letos v velikem številu odločili za potovanje v ZDA z letalom. Po mnenju uslužbenk tržaškega CTS, ki imata pač stik z mladimi od 18. do 30. leta starosti, je v zadnjem času želja po obisku Indije in Nepala pri mladih veliko manjša, več pa je potovanj v zahodne industrializirane države. Kar zadeva način potovanja, sta nam še povedali dekleti, se italijanska mladina še vedno zelo težko odloči za študijske počitnice, center

CTS namreč organizira tudi tečaje za jezike v tujini, saj je še vedno zelo razširjeno mnenje, da je poletje pač namenjeno počitku. Večina mladih potuje posamezno, ali v manjših skupinah, z nahrbtnikom, manj je tistih, ki se odločajo za organizirana potovanja. Veliko mladih, posebno iz drugih italijanskih mest, se odloča tudi za delovne počitnice.

Tržaški študentski in mladinski turistični center prireja pozimi tudi šolske izlete, kot kaže pa je v zadnjem času precej šol, ki stopajo v stik s to organizacijo, predvsem zaradi številnih popustov. V lanskem letu so na centru CTS priredili tudi vrsto izletov v Italijo za šole iz tujine, med katerimi naj omenimo tudi ljubljansko univerzo.

S. P.

Poletna revija Trieste estate 1983

Umetnostna galerija Rettori Tribbio 2 prireja tudi letos na Starem trgu revijo Trieste estate 1983, posvečeno umetnosti, glasbi, prozi in poeziji. Prireditelj je stekla že v soboto z odprtjem razstave «Nasmeh za poletje», ki bo odprta do 5. septembra. Sinoči je bil v cerkvi Beata vergine del rosario koncert za orgle, oboe in petje, na katerem so nastopile Maria Puveddu, Fiammetta Zuliani in Patrizia Greco.

V petek bo v isti cerkvi recital kitarista Giancarla Della Casa, v ponedeljek, 29. avgusta pa bosta na Starem trgu nastopila na jazz koncertu pianista Silvio Donati in Aleksander Rojc. Izvajala bosta skladbe Billa Evansa in samega Silvia Donatija. Naslednji petek bo posvečen poeziji. Pod naslovom «Futuristi na trgu» bo Tullio Crali predstavil vrsto poezij Farfe, ki jih bo prebral Orazio Bobbio. Revija Trieste estate 1983 bo v ponedeljek, 5. septembra zaključil koncert harfistke Annalise Gon.

Razpis za morebitne nadomestitve v zgoniški občini

Zgoniška občinska uprava je objavila razpis, s katerim seznanja zainteresirane občanke, da bo na podlagi prošnje sestavila prednostne lestvice za morebitne nadomestitve učnega in neučnega osebja v šolskem letu 1983-84. Prošnje za nadomestitve vzgojiteljev, otroških negovalk, kuharic in čistilk bodo sprejemali na občinskem tajnistvu od 25. t.m. do 10. septembra.

Šolske vesti

Tečaj 150 ur za doseg diplomirane št. šole. V tajništvih srednjih šol I. Cankar pri Sv. Jakobu v Trstu in Simon Gregorčič v Dolini poteka vpisovanje za tečaj 150 ur za šolsko leto 1983/84. Na tečaj se lahko vpišejo vsi tisti, ki so dopolnili 16 let in nimajo še diplome nižje srednje šole. Vpisovanje je vsak dan v dopoldanskih urah do vključno 21. septembra 1983.

Zamejski brigadirji na MDA Posočje 83

Skupina mladih z Goriškega se je letos udeležila mladinske poletne politične šole klubov OZN Slovenije na Debelem rtiču pri Ankaranu; mladi s Tržaškega pa so se udeležili druge izmene mladinske delovne akcije «Posočje '83» pri Kobaridu na Tolminkem in to v okviru mladinske delovne brigade «Srečko Kosovel» iz Sežane.

Naši brigadirji so se na letošnji poletni akciji dobro izkazali in se, čeprav predčasno, vrnilo domov polni zadovoljstva. Ob vrnitvi smo se povezali z Aleksandro Filipovič iz Križa, ki nam je o vtisih z akcije povedala naslednje: «Škoda, da sem morala zaradi šolskih obveznosti MDA Posočje '83 predčasno zapustiti, saj smo se na akciji vsi brigadirji dobro počutili, vzdušje je bilo enkratno in tovariško. Skupaj z mano je bil iz Križa tudi Aleksander Starc, poleg tega pa sta bila najavljena še dva mladince iz naše vasi, ki pa se v zadnjem hipu nista mogla odzvati pobudi. Mislim, da bi se moralo večje število naših mladih udeleževati poletnih mladinskih delovnih akcij v Sloveniji, saj so enkratno in nepozabno doživetje iz vseh zornih kotov.»

Letošnja mladinska delovna akcija «Posočje '83» je prav gotovo ena izmed najbolj zanimivih akcij v Sloveniji, saj je zveznega značaja, obenem pa so interesne dejavnosti zelo dobro razvite. Na tej akciji sodelujejo mladi iz vseh jugoslovanskih republik, ki urejujejo ceste, pašnike in vsestransko pomagajo tamkajšnjemu prebivalstvu. Na letošnji akciji v Kobaridu, prav tako v okviru mladinske delovne brigade «Srečko Kosovel» iz Sežane, je bil tudi mladi Italijan iz Pordenona, Natale Vedori. Natale je letos že drugič na podobni akciji v Jugoslaviji, a prepuščamo besedo kar njemu: «Res, letos sem že drugič na mladinski delovni akciji, lansko leto sem bil namreč na Džerdapu v Srbiji. Zadovoljen sem, da se lahko udeležim teh pobud, saj so velikega pomena pri vzgoji in rasti mladega človeka. Mladinci namreč tule spoznajo vrednote, ki jih ob drugih prilikah težko najdemo: prijateljstvo, tovarištvo, solidarnost itd. Mislim, da bi morali tudi v Italiji pričeti s podobnimi pobudami, ki naj bi v še večji meri angažirali mlade... V samem za-

četku sem imel delne težave z jezikom, toda s časom sem se naučil slovensčine, oziroma srbohrvaščine in danes nimam nobenih težav. Vključil sem se pač odlično v to novo okolje. Poleg tega pa mi MDA omogočijo, da spoznavam Jugoslavo in to z vseh zornih kotov, zlasti pa iz geografskega. Na akciji bom prav gotovo šel tudi naslednje leto; s sabo bom pripeljal še kakega prijatelja, saj to pomeni tudi navezovanje stikov med sosednjimi narodi...»

To se pravi, da je letošnja akcija v Posočju po zaslugi mladinske delovne brigade «Srečko Kosovel» iz Sežane prav gotovo šla preko zastavljenih ciljev prostovoljnega dela: navezovala je tudi stike med mladimi iz zamejstva in iz ostalih jugoslovanskih republik, poleg tega pa še z italijanskimi mladinci iz sosednje dežele.

IGOR KOMEL

Openski folkloristi na festivalu Unità

Na festivalu komunističnega tiska na Opčinah je bil v nedeljo popoldne kulturni spored, v katerem je med drugimi s svojimi plesi nastopila tudi folklorna skupina domačega KD Tabor

IZŠEL JE GALEBOV ŠOLSKI DNEVNIK

galebov šolski dnevnik 1983-1984

DOBITE GA V:

- TRŽAŠKI KNJIGARNI — Ul. sv. Franciška 20
- KNJIGARNI TERČON — NABREZINA
- TRAFIKI TRETJAK — KRIZ
- TRAFIKI SEDMAK — PROSEK
- TRAFIKI CHESSA — Narodna ulica, OPČINE
- PAPIRNICI ŽERJAL — BOLJUNEC

S pričetkom pouka ga boste lahko dobili tudi na vseh slovenskih šolah.

GALEBOVI PRIJATELJI, POHITITE Z NAKUPOM!

Kino

- Ariston 21.30 «Il fantasma del palcoscenico». Ameriški film.
- Eden Danes zaprto, jutri ob 17.00 «La casa delle orchidee».
- Fenice Danes zaprto, jutri ob 17.30 «Profonde tenebre». Prepovedan mladini pod 18. letom.
- Nazionale Dvorana št. 1. 16.00 «Laure servizi erotici». Prepovedan mladini pod 18. letom.
- Dvorana št. 2. 16.30 «Zombi II.». Dvodana št. 3. 16.00 «Calde labbra». Prepovedan mladini pod 18. letom.
- Grattacielo 17.00 «Un'estate pazzesca». Mignon 16.30 «The wonderers» — I nuovi guerrieri.
- Aurora 17.30 «Conan il barbaro».
- Capitol 17.00 «Agente 007: l'uomo dalla pistola d'oro». R. Moore.
- Cristallo 18.00 «Spetters» prepovedan mladini pod 14. letom.
- Radio 15.30 «L'infermiera in vacanza». Prepovedan mladini pod 18. letom.
- Vittorio Veneto 16.00 «Scanners».
- Lumiere do 1. septembra zaprto zaradi počitnic.
- Moderno 17.30 «Storie di ordinaria follia». B. Gazzara in O. Muti.
- Giardino pubblico 21.00 «Il postino suona sempre due volte.»

Včeraj-danes

- Danes, TOREK, 23. avgusta ZDENKA
- Sonce vzide ob 6.14 in zatone ob 20.01 — Dolžina dneva 13.47 — Luna vzide ob 20.26 in zatone ob 5.38.
- Jutri, SREDA, 24. avgusta JERNEJ
- Vreme včeraj: Temperatura 26,4 stopinje, zračni tlak 1017,2 mb ustaljen, brezvetrje, vlaga 69-odstotna, nebo jasno, morje mirno, temperatura morja 23,6 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Matteo Popazzi, Elisabetta Pujas, Giovanna Mazzeo, Stefano Turturiello, Nicoletta Franchi, Linda Karen Gergic.

UMRLI SO: 94-letna Clementina Zanolla vd. Dordolin, 75-letna Fernanda Gasparini vd. Granbassi, 57-letni Mirko Mijolovic, 93-letna Antonia Fontanot vd. Felice, 60-letna Caterina Chiaruttini por. Sergiacomi, 60-letna Maria Veglia por. Meggiano, 81-letna Teresa Manfreda, 42-letna Giulia Carone, 73-letna Rina Hanak por. Bassa, 70-letni Enrico Simonetti, 68-letna Bianca Tinta vd. Cok, 75-letna Anna Grassi por. Moro, 72-letna Maria Sosich vd. Bergamo, 40-letna Loredana Mazzeni por. Conte, 78-letni Mario Ierina, 72-letni Giovanni Kakovic, 77-letna Maria Giacomelli vd. Fabris, 71-letna Iolanda Stefani, 85-letna Olga Pachietto vd. Parovel, 80-letna Antonia Cossich vd. Ramani.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN

(od 8.30 do 20.30)
Ul. Oriani 2, Trg Venezia 2, Ul. F. Severo 112, Ul. Baiamonti 50, Zgonik, Milje (Viale Mazzini 1).

(od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 20.30)
Ul. Roma 15 in Ul. Ginnastica 44.

NOČNA SLUŽBA LEKARN

(od 20.30 dalje)
Ul. Roma 15, Ul. Ginnastica 44, Zgonik, Milje (Viale Mazzini 1).

LEKARNE V OKOLICI

Boljunc: tel. 228-124, Bazovica: tel. 226-165, Opčine: tel. 211-001, Zgonik: tel. 225-596, Nabrezina: tel. 200-121; Sesljan: tel. 209-197.

Izleti

Društvo slovenskih upokožencev priredi v petek, 2. septembra, izlet v Bohinj. Potovanje bo skozi Ljubljano, Škofjo Loko, Železnike, na Sorško polje in od tod v Bohinj. Povratek skozi Bled in Ljubljano v Trst. Odhod ob 7.30. Vpisovanje v četrtek, 25. avgusta, od 10. do 11. ure na sedežu društva v Ul. Cicerone.

Od 20. decembra t.l. do 3. januarja 1984 potovanje v Indijo namenjeno učencem joge. Na razpolago je še nekaj mest. Prijavite se ob uri kosila na telefon št. 227-119.

Razna obvestila

Člani TPPZ «P. Tomazič». Razpored vaj do prvih nastopov: v petek, 26.8., ob 20.30 samo pevci; v torek, 30.8., ob 20.30 samo pevci; v petek, 2.9., ob 19.30 ves orkester, ob 20.30 samo zbor; v torek, 6.9., ob 19.30 ves orkester, ob 20.30 generalka za nastop v Pordenonu; 11.9. nastop v Novi Gorici.

TPK Sirena organizira v soboto, 27.8., na zasutem zemljišču v Barokovljah tradicionalno «Karamalado». Pričetek ob 14. uri z regato odraslih na optimistih. Praznik se bo odvijal tudi ob slabem vremenu.

Prispevki

Za vzdrževanje spomenika padlim v NOB v Križu daruje Boris Košuta (Božnov št. 143) 30.000 lir in Gigi Svab (Simeon) 10.000 lir.

V spomin na Uroša Košuto darujejo za vzdrževanje spomenika padlim v NOB v Križu: Odbor VZPI - sekcija Križ 20.000 lir, Rudi, Ana in Morena Savi (Križ) 15.000 lir, Luči in Alba Puntar 20.000 lir, Elvira in Marko Tence 25.000 lir ter Vida Svab - Košuta 10.000 lir.

V spomin na Uroša Košuto darujeta Elvira in Marko Tence 25.000 lir za Rod Modrega vala.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba od 20. do 8. ure tel. 9171, predpraznična od 16. do 20. ure in praznična od 8. do 20.

Mali oglasi

telefon (040) 79 46 72

PRODAM vespo Primavera 125. Telefonirati 910148.

OSMICO je odprl Josip Terčon - Cerovlje št. 30. Toči pristno domačo kapljico.

PRODAM žensko kolo. Telefonirati na št. 225-973 od 6. do 8. ure in od 20. do 22. ure.

IZGUBILA sem v Dolini majhno mucko sive barve. Odgovarja na ime Timmy. Najditelja naprošam naj telefonira na št. 228-187.

ZAPOSLITEV nudimo Slovincu, brez pasivnim znanjem srbohrvaščine. Starost od 20 do 30 let. Telefon (0481) 882219 po 19. uri. Telefonirati ob delavnikih.

OSMICO je odprl Romano Purč v Velikem Repnu št. 13. Toči domače belo in črno vino (teran).

OSMICO je odprl Josip Gruden iz Saveljčevca 6/A. Vabi vas na kozarčiček, še raje polič, belca ali terana.

OSMICO je odprl Rudi Košuta v Križu št. 44. Toči belo in črno vino.

KUPIM KNJIGE za 1. razred trgovske akademije. Telefonirati na št. 226309.

ODDAJAMO v najem dvosobno stanovanje na Krasu. Telefon 225-320.

KUPIM knjige za 1. razred učiteljstva. Tel. 910142.

NA SKAVTSKEM TABORU v Globasnici sem izgubil britvico, ki mi je bila drag spomin. Najditelja naprošam, naj mi telefonira na št. 227240.

V Zazidu gradijo pomnik tudi padlim Mačkoljanom

Iz Mačkolj je padlo v Zazidu v slovenski Istri osem mladeničev in prav toliko je padlo mladeničev iz Zazida

Skupina članov mačkoljskega Kulturnega društva Primorsko ter bivših partizanov se je skupno z domačini iz Zazida, male vasice v slovenski Istri, pod Slavnikom, v soboto zjutraj ročno lotila dela, tako da je »šel zid« kar naglo navzgor...

V spominu naših ljudi, seveda starejši generacije, so še vedno živi oni strašni dnevi izpred štiridesetih let, ko je pol Istre gorelo. Potem ko se je vse Primorje po tolikih letih fašistične more ob zrušenju italijanske vojske in uprave po 8. septembru 1943, dvignilo in s polnimi pljuči zahajalo prvo svobodo, je prihrumela v naše kraje nacistična vojska in besna zaradi »izdajstva« dovčerajsnjega zaveznika - Italije - in zaradi upora primorskega ljudstva začela požigati in moriti vse, na kar je naložila, pobijati vse, ki so se ji postavljali po robu. In v naših krajih se ji je postavilo po robu vse, prav vse, saj verjetno ni nikjer na svetu narodnoosvobodilno gibanje bilo tako množično, vseljudo, kot je bilo v našem Primorju in v naši Istri. Zato je tudi bilo tako hudo in divje nacistično maščevanje. In nacistična vojska, kateri so se pridružili kot nekakšni vodilci ali poznavalci »terena« le nekateri domači, predvsem koprski fašisti, je začela s svojim divjim pohodom že tako rekoč na pragu Trsta samega, začeniši z Mačkoljami, nato so v onih strašnih prvih dneh oktobra 1943 gorele vasi kar druga za drugo vse tja v notranjost slovenske Istre. Hkrati in sproti so nacisti pobijali vse živo, moške in ženske, katerim ni uspelo pravočasno zbežati ali se skriti v kako goščavo, ali v kako kraško jamo.

V onih dneh je padlo tudi veliko borcev, kajti za puško je prijel vsakdo, celo tisti, ki ni vedel, kako se z njo ravna. In med temi padlimi v slovenski Istri so tudi nekatere žrtve iz Trsta in tržaške okolice, borci iz dolinske občine.

Občani Mačkolj, torej vasi, ki je v prvih dneh oktobra 1943 že drugič požela, ker so v vasi prvič zaneli požare že dolgo prej fašisti, in sicer Kulturno društvo Primorsko ter domači bivši partizani, so se dogovorili, da bi ob štirideseti obletnici vstaje in enakih obletnici smrti skupine domačinov, ki so jih nacisti pobili v istrski vasi Zazid, postavili svojim občanom spomenik na kraju njihove žrtve. Zato so stopili v stik s prebivalci Zazida. Ker so tudi domačini, torej prebivalci Zazida nameravali ob

tež obletnici postaviti spominsko obeležje svojim padlim, so se dogovorili, da bi vsem, torej v Zazidu padlim Mačkoljanom in domačinom postavili skupen spomenik.

Po konkretnem sklepu in dogovoru ter po ustreznih formalnih pripravah so se dela začela in v soboto, 20. avgusta se je iz Mačkolj odpravila večja skupina bivših partizanov iz dolinske sekcije Zveze borcev ter članov društva Primorsko na delo v Zazid, kjer bodo postavili spominsko obeležje na zelo primernem kraju sredi vasi. Spomenik bo zelo preprost; na večjem zidu v istrskem slogu, torej brez ometa, bosta dve ploščadi z imeni padlih. Na eni plošči bodo imena domačih žrtev nacizma in fašizma, na drugi pa bodo imena padlih Mačkoljanov.

Iz Mačkolj je v onih dneh padlo v Zazidu osem borcev in sicer Albin in Stanislav Olenik, Ferdinand, Silvester in Viljem Smotlak, Josip Stefančič, Alojz in Silvester Štrajn ter Albert in Marij Tul.

Temu številu padlih moramo dodati še imeni dveh padlih žrtev. Ko so Mačkoljani odhajali v partizane, so se srečali z italijanskimi vojaki, ki so se po razsulu italijanske vojske po 8. septembru 1943 umikali z Balkanskega polotoka. In dva taka bivša italijanska vojaka, Santo Moscarin iz Mester ter Mozetič iz Valdoltre sta se jim pridružila in padla v Zazidu.

Iz majhne vasice Zazid pa je prav tako padlo osem borcev, štirje pa so umrli v nacističnih taboriščih. Padli so naslednji domačini: Valerij Marsetič, Bernard Perič, Jože Senica, Andrej, Jože, Karel in Lazar Švab ter Mario Ujčič, v nacističnem taborišču pa so umrli Ivan Jerčinovič, Albin in Anton Švab ter Albin Ujčič.

V soboto, 20. t.m., zgodaj zjutraj je skupina Mačkoljanov prispela v Zazid, kjer so jo čakali domačini in kmalu so se družno lotili dela, ki ga bodo udarniško čim prej končali, kajti odkritje spomenika bo v nedeljo, 9. oktobra, teden dni prej, prav na dan smrti borcev, bo spominska svečanost v Mačkoljah, kjer bodo ob štiridesetletnici požiga vasi in smrti svojih vačanov priredili primerno komemoracijo.

Ker je šlo zelo naglo od rok in ker je med domačini in gosti vladalo lepo, tovariško soglasje, je bilo prijetno tudi ob uri oddiha, ko so domačini pripravili gostom iz Doline majhen prigrizek in pa kozarec domačega, kar se je vsem zelo prileglo (Foto Mario Magajna)

radiotelevizija

ITALIJANSKA TELEVIZIJA

- Prvi kanal**
- 13.00 Poletni maraton
 - Antologija modernega baleta
 - 13.30 Dnevnik 1
 - 13.45 Roberta - film
 - Nastopata Fred Astaire in Ginger Rogers
 - 15.00 Mister Fantasy - glasbena oddaja
 - 15.50 Italijanske poti
 - 16.00 Rim: evropsko prvenstvo v plavanju
 - 17.15 Sveže, sveže
 - Glasba, predstave in aktualnosti
 - 17.20 Dogodivščina velikega Severa - TV nadaljevanka
 - 17.15 V studiu z gosti in glasbo
 - 18.00 Rim: evropsko prvenstvo v plavanju
 - 19.45 Almanah in Vremenska slika
 - 20.00 Dnevnik 1
 - 20.30 Skrivnosti Silent Reacha - TV nadaljevanka
 - 21.35 Quark - posebna oddaja
 - Odkritja in raziskave na planetu Zemlja
 - 22.25 Dnevnik 1
 - 22.35 Disco Star - glasbena oddaja
 - 23.40 Dnevnik 1 - Zadnje vesti in Vremenska slika
- Drugi kanal**
- 13.00 Dnevnik 2 - Ob 13. uri
 - 13.15 Solska vzgoja
 - 13.45 Varietejski program

- 14.10 Dokumentarna oddaja
- 15.10 Tujec med angeli - film
- 17.00 - 18.40 Tandem - poletna oddaja, v teku oddaje risanke, dokumentarne oddaje in TV film
- 18.40 Dnevnik 2 - Sportne vesti
- 18.50 Šport in glasba - vodi Nino Benvenuti
- 19.45 Dnevnik 2 - Vesti
- 20.30 «Duel» - film, v glavni vlogi Dennis Weaver
- 22.00 Dnevnik 2 - Nocoj
- 22.10 Srečanje s kinom
- Filmi, ki jih boste videli na velikem platnu
- 22.15 Tedenska oddaja o turizmu in prostem času
- 23.00 «Il brivido dell'imprevisto» - TV film
- 23.25 Dnevnik 2 - Zadnje vesti

Tretji kanal

- 19.00 Dnevnik 3
- 19.20 Dnevnik 3 - Deželne vesti
- 19.55 Italijanska dokumentarna oddaja od leta 1949 do leta 1970
- 20.00 Solska vzgoja
- 20.30 Jazz: bela in črna glasba
- 21.20 Dnevnik 3
- 21.45 «Il barone» - film, v glavni vlogi Jean Gabin
- 23.15 Posebna glasbena oddaja s S. Caputom
- 23.30 Evropsko prvenstvo v plavanju
- Veliki protagonisti prvenstva v Rimu

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA

- Ljubljana**
- 18.10 Poročila
 - 18.15 V znamenju dvojčkov: Mucin rojstni dan
 - 18.30 Nacionalni ansambel iz Indije: Gamaha
 - 19.00 Knjiga
 - V današnji oddaji bosta predstavljena dva zbornika. Oba sta delo večje skupine avtorjev. Fotografsko bogata je knjiga z naslovom «Slovenija», skupaj s tekstom pa je nekakšen portret preteklosti in sodobnosti naše domovine. Podobno značilnost ima tudi «Zbornik občine Slovenska Bistrica», ki je izšel ob 750-letnici tega mesta; knjigo lahko uvrstimo med poljudno, vendar znanstveno utemeljeno zbirko člankov različnih strok od zgodovine do geologije. Oddajo sta s sodelavci pripravila Peter Kuhar in Marija Šeme-Baričević
 - 19.15 Risanka
 - 19.30 TV dnevnik I
 - 20.00 Življenje Berlioza - TV nadaljevanka

- 20.55 Človek in Zemlja: Narodni park v Daimielu - 2. del dokumentarne oddaje
 - 21.20 Slovenska ljudska glasba in godci: Oprekelj
 - 21.40 TV dnevnik II
- Koper**
- 14.00 in 17.30 Odprta meja - oddaja v slovenščini
 - 18.00 Rim: evropsko prvenstvo v plavanju
 - 19.30 TVD - Stičiče
 - 20.00 Rim: evropsko prvenstvo v vaterpolu
 - Jugoslavija - Španija
 - 21.00 Ryan - serijski film
 - 22.00 TVD - Danes
 - 22.10 Zeit im Bild - Čas v sliki
- Zagreb**
- 17.50 Videostrani
 - 18.00 Poročila
 - 18.05 TV koledar
 - 18.15 Mi in TV - otroška oddaja
 - 18.45 Glasba, čas, ljudje - zabavno-glasbena oddaja
 - 19.30 TV dnevnik
 - 20.00 Dialogi - notranjopolitična oddaja
 - 20.50 Prostovoljec - film
 - 22.20 TV dnevnik

ZASEBNE POSTAJE

- CANALE 5**
- 8.30 Dober dan, Italija
 - 8.35 Phyllis - TV film
 - 9.00 Alice - TV film
 - 9.30 Mary Tayler Moore - TV film
 - 10.00 Lou Grant - TV film
 - 11.00 Dan za dnem - TV film
 - 11.30 Rubrike
 - 12.00 Mala, a odrasla Nell - TV film
 - 12.30 Povratek Simona Templarja
 - 13.30 Steze - TV roman
 - 14.30 General Hospital - TV roman
 - 15.30 «La cuccagna» - film
 - 17.00 Search - TV film
 - 18.00 Moj prijatelj Arnold - TV film
 - 18.30 Popcorn - glasbena oddaja
 - 19.00 Vsi domov - TV film
 - 19.30 Kung fu - TV film
 - 20.25 Poldark - TV nadaljevanka
 - 21.25 Kam greš na počitnice? - film
 - 23.25 Šport: boks
 - 0.25 «Falchi in picchiata» - film
- RETE QUATTRO**
- 8.30 Ciao, ciao - risanke
 - 9.30 Super prijatelji - risanka
 - 9.35 Risanka
 - 10.15 Plaža v Zumi - film
 - 12.00 «Operazione sottoveste» - TV film
 - 12.30 Otroci doktorja Jamisona - TV film
 - 13.00 Joe Forrester - TV film
 - 14.00 Agua viva - TV novela
 - 14.45 «F.S. Fitzgerald: l'ultima delle belle» - film
 - 16.30 Ciao, ciao - risanke
 - 18.00 Star Blazer - risanke
 - 18.30 Chips - TV film
 - 19.30 Quincy - TV film
 - 20.30 «Terroro dallo spazio profondo»
 - 22.30 Shannon - TV film
 - 23.30 FBI - TV film
 - ob koncu Tudi vam se lahko zgodi - film
- ITALIA 1**
- 8.30 Risanke
 - 9.30 Nemirno otroštvo - TV novela
 - 10.00 «Splendore» - film

- 12.00 «Riuscirà la nostra carovana di eroi a...»
 - 12.30 Življenje čarovnice - TV film
 - 13.00 Bim, bum, bam - otroška serija
 - 14.00 Nemirno otroštvo - TV novela
 - 14.30 «Non si può tornare indietro» - film
 - 16.25 Bim, bum, bam - otroška serija
 - 18.00 Velika dolina - TV film
 - 19.00 Wonder Woman - TV film
 - 20.00 Čarovnica iz ljubezni - TV film
 - 20.30 «La sedia a rotelle» - film
 - 22.25 Kojak - TV film
 - 23.20 «Una pistola tranquilla» - film, ob koncu Cannon - TV film
- TELEPADOVA**
- 10.00 Mladi odvetniki - TV film
 - 11.00 «El Macho» - film
 - 13.00 - 19.00 Risanke
 - 19.00 Pozor na otroke - TV film
 - 20.00 WKRP v Cincinnatiju - TV film
 - 20.30 Sokol in golobica - film
 - 22.00 «Washington a porte chiuse» - TV film
 - 23.00 Toma - TV film
 - 24.00 «I veli di Bagdad» - film
- TELEFRIULI**
- 12.45 TG
 - 13.00 The Beverly Hillbillies - TV film
 - 13.30 Moški mojih sanj - film
 - 15.00 Tudi bogataši jočejo - TV film
 - 18.00 The Beverly Hillbillies - TV film
 - 18.30 Gunsmoke - TV film
 - 19.25 TG
 - 19.50 Poročila v nemščini
 - 20.10 Tudi bogataši jočejo - TV film
 - 20.40 «El Tigre» - film
 - 22.10 Horoskop
 - 22.15 TG
 - 22.30 Nogometna ekipa Udinese
 - 0.10 Abat-jour
 - 0.15 Poročila v nemščini
- TELEQUATTRO**
- 8.30 Povezava z oddajnikom Italia 1
 - 19.00 Dogodki in odmevi

RADIO

- RADIO TRST A**
- 7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 14.00, 17.00, 19.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 8.10 - 10.00 Radijski mozaik: Pogovori, Glasbena matineja; 9.15 Roman v nadaljevanjih: Marjan Rozanc: «Metulj»; 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja; 11.30 Opoldanski zbornik: Glasbeni potpuri; 12.00 Glasbeni jubilej: ob stoletnici organiziranega glasbenega šolstva na Slovenskem; 13.20 Glasba po željah; 14.10 - 16.00 Mladinsko popoldne: Otroški kotichek; 14.30 Naš jezik; 14.35 Poeti rocka; 15.45 Literarni listi; 16.00 Klasični album; 17.10 - 19.00 Razširjeni obzornik: Zimzelene melodije; 17.15 Maksim Gorki: «Malomeščani». Drama v 4 dejanjih.

RADIO KOPER (Slovenski program)

- 6.30, 13.00, 14.00, 15.00 Poročila; 6.00 Glasba za dobro jutro; 6.15 Cestne razmere; 6.45 Prometni servis in Napoved programov; 7.15 Val 202; 13.00 Prisluhnite med glasbo; 13.10 Predstavitev programa; 13.20 Zanimivosti,

V Primorskem dnevniku bomo govorili o izvoznih dosežkih šempetrske Iskre, o piranskem seminarju za starejši slabovidnih otrok in o vrsti drugih dnevnih dogodkov.

Ob 13.20 lahko prisluhnete pogovoru s harmonikarjem Tiberijem Maverjem od Domja pri Trstu.

V oddaji Počitniški vrtljak lahko prisluhnete reportaži o letovanju zamejskih otrok na Debelem rtiču z naslovom «Barčica moja».

Slovenskim narodnostnim skupnostim pa se posveča oddaja «Sotočje», ki ji lahko na valu Radia Koper prisluhnete ob torkih ob 18. uri.

reportaže, pogovori; 13.45 Narodne in ponarodele; 14.20 Glasbena produkcija radia Koper; 14.35 Glasbene želje; 15.30 Za varnejši jutri; 16.00 Dogodki in odmevi; 16.30 Glasba po željah; 17.00 Primorski dnevnik; 17.30 Počitniški vrtljak; 18.00 - 18.55 Sotočje.

RADIO KOPER (Italijanski program)

- 6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 19.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 18.30 Radijski dnevnik; 6.00 Glasbeno prebujanje - Pesem tedna; 6.35 Napotki za pomoščake; 7.50 Glasba; 8.32 Napotki za pomoščake; 9.15 Edig Galletti; 9.32 Lucianovi dopisniki; 10.00 Glasba in pošta; 10.35 Vrtljak motivov; 11.00 Devet mladih; 11.35 Glasba; 12.00 Glasba po željah; 14.32 Poročila v nemščini; 14.40 Glasba - Pesem tedna; 15.45 Glasba; 16.15 Poje in igra skupina Casadei; 17.00 Made in Jugoslavija; 17.32 Glasba; 19.00 Beat grafiti; 19.32 Poročila v nemščini; 20.00 Zaključek programov.

RADIO 1

- 7.00, 8.00, 10.00, 12.00, 13.00, 19.00 Poročila; 6.00 - 8.00 Glasbena matineja; 9.00 Glasbeno-govorni program; 11.00 Pesmi skozi čas; 11.34 Radijska nadaljevanka; 12.03 Živel radio!; 13.15 Master - glasba za vse okuse; 15.00 Od Lepe Otero do Lili Marlene; 16.00 Poletni popoldanski program; 17.25 Poletne plošče; 18.05 Poje Lene Lovich; 18.25 Komorni koncert; 19.15 Glasba; 19.30 Jazz glasba; 20.00 Angloameriško gledališče med dvema stoletjema 18.50 - 19.50; 20.45 Radijska priredba; 21.00 Severna zvezda; 21.30 Evropsko prvenstvo v plavanju; 22.00 Povest za vsakogar; 22.30 Napotki za avtomobiliste; 22.35 Radijska priredba; 23.05 Telefonski klic; 23.28 Zaključek programov.

RADIO OPČINE

Do 20.30 z vami glasba; 20.30 Klapa Rock; Do konca oddaje z vami glasba.

LJUBLJANA

- 6.00, 6.30, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 15.00, 19.00 Poročila; 6.20 Rekreacija; 6.45 in 7.35 Prometne informacije; 7.45 Dobro jutro, otroci; 7.55 Iz naših sporedov; 8.05 Za solarje; 8.35 Iz glasbenih šol; 9.05 Z glasbo v dober dan; 9.35 Napotki za naše goste; 10.05 Rezervirano za...; 11.05 Ali poznate? 11.35 Naše pesmi in pleši; 12.10 Danes smo izbrali; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Po domače; 13.00 Iz naših krajev; 13.30 Od melodije do melodije; 14.05 V korak z mladimi; 14.35 Čez tri gore, čez tri dole; 15.05 Radio danes, radio jutri; 15.15 Vrtljak; 15.40 Naš gost; 16.00 Dogodki in odmevi; 16.30 Zabavna glasba; 16.35 Vrtljak; 17.00 Studio ob 17.00; 18.00 Sotočja; 19.25 Zabavna glasba; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Minute z ansamblom Jožeta Privška; 20.00 Slovenska zemlja in pesmi; 20.35 Mladi na glasbenih revijah; 21.05 Radijska igra - Jean Houssou; Zbiralec misli; 22.25 Iz naših sporedov; 22.30 Mikrofon za slovenske pevce; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Mozaik lahke glasbe.

Konec tedna na goriškem gradu mednarodna folklorna prireditev

Tekmovanja, parada, strokovni posvet

Pričenjajo se tradicionalne goriške mednarodne prireditve ob koncu poletja. Ta teden bo mednarodna folklorna prireditev, v istih dneh bodo v vsej deželi, še predvsem v Gorici, nove prireditve z naslovom Vin Mondo, prihodnji teden bo v Gorici mednarodno tekmovanje pevskih zborov Seghizzi. Za nas je pomemben tudi zlet tabornikov, ki bo v Sovodnjih konec tega tedna.

Folklorna prireditev bo v petek, soboto in nedeljo v Gorici že trinajstič. Priraja jo turistično društvo Pro Loco. Vzporedno s tekmovanjem folklornih skupin in njihovo parado po glavnih goriških ulicah bo že desetič zapored kongres ljudskih izročil.

Na letošnjem tekmovanju, ki bo na prostem, na grajskem dvorišču, v petek in soboto, bo nastopilo enajst folklornih skupin. V petek zvečer bo otvoritev ob 20. uri. Po uvodnih pozdravih bo nastopila folklorna skupina iz Koprivnega in godba na pihala iz Turjaka. To bo pozdrav domačinov gostujočim skupinam. V petek zvečer tekmujejo skupine Kostolac iz Jugoslavije, Kalarrutes iz Ioannine (Grčija), Attridge-Irish iz Corka (Irsko), Rosioara iz Filipesti de Padure (Romunija), Zjarri iz San Demetrio Co-

rone-Cosenza (Italija).

V soboto zvečer, bodo ob 20.30, nastopili najprej furlanski folkloristi iz Ločnika, za njimi pa nosilci zastav (sbandieratori) iz Faenze. V tekmovanju folklornih skupin bodo sodelovale skupine Hudiksvalls iz Švedske, Ittiri Caneddu it Ittiriya-Sassari (Italija), Keutschah iz Avstrije, Velička iz kraja Veseli nad Moravo (Češko-slovaška), Elai Alai iz Portugaleta (Španija) in Ungaresca iz Szombatelyja (Madžarska).

Skupine bodo sodelovale v raznih kategorijah: stilizirana, reproducirana oz. življenjska folklor.

V nedeljo 28. avgusta bo ob 10.30 v ljudskem vrtu igrala godba Verdi iz Noale (Benetke), popoldne ob 16. uri pa se bo izpred spominskega parka pričel mimohod folklornih skupin. Skupine bodo šle po obeh korzih do Travnika, zatem pa na grajski grič, kjer bo ob 18.30 nagrajevanje folklornih skupin. V nedeljo ob 20.30 pa bo nastop najboljših skupin.

Poleg že prej omenjenih skupin, ki sodelujejo na tekmovanju v petek in v soboto, bodo v nedeljskem popoldanskem sprevedu sodelovali še pevci goriškega zbora Seghizzi (nosili bodo table z naslovom sodelujočih), otroci

skupine Lis Lusignutis iz Podturna, skupina Sin Furlans it Medeje, godba Refolo iz Trsta, še druge godbe na pihala.

Vzporedno s tekmovanjem skupin in nedeljsko parado bo tudi, letos že desetič kongres ljudskih izročil. Ta bo v petek in soboto v dvorani deželnih stanov na goriškem gradu. Pričel se bo ob 9.30. Tema letošnjega posveta je «Folklor med kulturo in prireditvenim učinkom». Sodelovanje se napovedali strokovnjaki iz raznih dežel, predvsem iz tistih, ki so poslale na tekmovanje folklorne skupine. Običaj je namreč, da pridejo v Gorico tudi spremljevalci, ki so običajno tudi strokovnjaki na svojem področju. Sicer pa je goriško srečanje strokovnjakov pridobilo že precej prijateljev, saj prihajajo nanj že več let številni strokovnjaki iz naše dežele ter iz Slovenije.

Letošnja goriška folklorna prireditev bo sovpadala z mednarodno vinsko razstavo Vin Mondo, ki bo na goriškem grajskem griču. Zaradi tega bodo prireditve na grajskem dvorišču in le v primeru slabega vremena bodo nastopi folklornih skupin v veliki dvorani UGG v mestnem središču.

Razvoj lončarstva zanimiv tudi z gospodarskega vidika

Ob razstavi keramike v Šempetru ob Soči

V prisotnosti predstavnikov oblasti in zlasti številnega občinstva so v soboto v osnovni šoli v Šempetru ob Soči odprli zanimivo razstavo keramičnih izdelkov. Pobudo za manifestacijo je dala tamkajšnja občinska uprava, v sodelovanju pokrajinske uprave in pod pokroviteljstvom dežele.

Sicer pa je Šempeter ob Soči v zadnjih letih, zaradi izrednega zanimanja in podpore občinske uprave, postal nekakšno središče umetne lončarske obrti v pokrajini. V tem kraju deluje občinska šola za lončarstvo, že več let prirejajo tečajne oblikovanja gline za odrasle, lončarstvo je našlo pravo mesto tudi v dopolnilnem šolskem pouku. Osnovna šola namreč razpolaga z dokaj dobro opremljeno lončarsko delavnico, kjer otroci oblikujejo, kakor je moč razbrati iz razstave same, zares lične izdelke. Zanimanje za oblikovanje gline je zlasti mlademu rodu znal vzbuditi že pred leti umetnik Germano Masetti, njegovo poslanstvo pa zdaj nadaljuje hčerka Paola.

Organizirana dejavnost traja že vrsto let. Ne bo pretirano, če ob tem zapišemo še, da se je iz pozitivnih izkušenj mladih keramistov iz Šempetra porodila tudi zadruga «La falce» iz Gradišča, poudarjeno zanimanje za lončarsko obrt (mnogi jo imenujejo kar umetnost) pa je botrovalo

tudi ustanovitvi deželnega zavoda za strokovno usposabljanje (IRFOP) v Gradišču.

Na razstavi, ki bo odprta do 3. septembra, sta ustrezno predstavljena tudi ti dve ustanovi.

Župan Adriano Cragolin, ki je kot prvi govoril na sobotni slovesnosti ob otvoritvi, poleg njega sta govorila še pokrajinski odornik za kulturo De Grassi in ravnatelj muzeja Revoltella v Trstu, Giulio Montenero, je opozoril tudi na pomen, ki bi ga utegnili imeti razvoj lončarstva na splošnem gospodarskem področju.

Poleg same razstave je bil prvotni namen občinske uprave organizirati tudi strokovni simpozij o lončarstvu, vendar je ta možnost kasneje odpadla.

Dodelitev stalnih učnih mest

Šolsko skrbništvo obvešča, da bodo 24. in 25. t.m. dodelili dokončne učna mesta profesorjem, ki so bili vključeni v redni stalež na podlagi zakona št. 270/82 in 477/73 in 463/78. Seznam razpoložljivih mest je objavljen na oglasni deski skrbništva. Interesenti naj se javijo ob 9. uri na šolskem skrbništvu. Od sotnim bodo mesta dodelili uradno

Pobratenje med lovci iz Škofje Loke in Sovodenj

V soboto prvi del slovesnosti

Prisrčna slovesnost je bila prejšnjo soboto v Bukovici pri Škofji Loki, ob pobratenu med Lovsko družino Selca in Lovsko družino iz Sovodenj. Povratno srečanje bo zdaj v Sovodnjih.

K uspehu prireditve je vsekakor pripomoglo lepo vreme pa tudi zanimiv kulturni spored, ki sta ga oblikovala zbor hornistov iz Zasavja ter Škofjeloški oktet.

Udeležence je pozdravil predsednik škofjeloške občinske skupščine Čepin, v imenu Lovske zveze Slovenije pa Emil Rojce.

Borut Mecinger je v imenu Lovske družine Selca poudaril vsestranski pomen navezovanja in utrjevanja stikov tudi med lovskimi organizacijami škofjeloške občine in tistih iz pobratene občine Sovodnje. Za nadvse prijeten sprejem se je zahvalil Janko Cotič, v imenu društva «Doberdob» pa Jože Pahor.

Ob tem naj zapišemo, da prizadevanja za pobratenje med lovskima družinama Selca in Sovodnje trajajo že nekaj let. V tem času je bilo več srečanj, lovci iz Sovodenj so bili gostje v loviščih v Poljanski dolini, udeležili so se raznih družabnosti itd.

Podpore za gledališča

Prefektura sporoča, da je ministvo za turizem in kulturne dejavnosti izdalo okrožnico, ki zadeva pode-

ljevanje podpor za gledališke dejavnosti v sezoni 1983-84. Zainteresirani se lahko s podrobno vsebino okrožnice lahko seznanijo na tajništvo goriške prefekture.

Nadaljuje se melioracija polj v Vipavski dolini

Pri usposabljanju zemljišča za moderno in donosno kmetijsko pridelavo v Vipavski dolini bo sodelovala tudi vojska. Najprej bodo pripadniki armade pomagali pri urejanju nad 300 ha površin na območju Lokavca pri Ajdovščini. Naj ob tej vesti poudarimo, da pri izvajanju programa za kmetijsko preobrazbo Vipavske doline sodelujejo tudi mladinske delovne brigade iz vse Jugoslavije, pa tudi razna podjetja. Obsežna dela pri izvajanju raznih melioracij izvaja zlasti splošno gradbeno podjetje Primorje iz Ajdovščine.

Ob uredničenju omenjenega programa, ki ga delno financirajo iz svojih dohodkov vsi delavci na območju Slovenije, strokovnjaki poudarjajo, da bi lahko v prihodnjih nekaj letih na Vipavskem pridelali toliko poljščin, zlasti pšenice in koruze, da bi lahko petkrat prehranili celotno prebivalstvo tega območja, se pravi občin Ajdovščina in Nova Gorica.

Na mednarodnem sejmu v Ljubljani

Tudi letos vrsta priznanj za goriške vinogradnike

Osemindvajset vinogradnikov iz goriške pokrajine je poslalo vzorce vin na letošnji mednarodni vinski sejem v Ljubljani, ki se bo pričel 29. t.m. Tako kakor že prejšnja leta, so naši vinogradniki tudi letos osvojili lepo število priznanj in medalj ter s tem vnovič dokazali svojo visoko usposobljenost in pridelovanju zares kakovostnih vin.

Udeležbo na ljubljanski mednarodni prireditvi je koordinirala krminska občina, vendar se je v drugi fazi, potem ko je strokovna žirija že opravila zahtevno delo, nekaj zataknilo glede objave doseženih rezultatov. Krivo je bilo najbrž počitniško obdobje, pa tudi dejstvo, da so iz Ljubljane poslali obvestilo o prisojenih priznanjih vsakemu vinogradniku posebej.

Prejšnji teden je odbornišтво za kmetijstvo krminske občine sicer sklicalo sestanek vseh vinogradnikov, ki so poslali svoje vzorce v Ljubljano, da bi napravili nekakšen zaokrožen obračun o osvojenih priznanjih. Pobuda je na žalost naletela na bolj skromen odziv.

Na občini v Krminu so nam sicer zagotovili, da bodo čimprej poskrbeli za sestavo popolnega poročila o uspehih goriških vinogradnikov. Iz delnih podatkov s katerimi razpolagamo izhaja, da so zlasti vinogradniki z briškega območja tudi tokrat dosegli

lepo število priznanj. Med vinogradniki s tega območja pa imajo pomembno mesto prav naši, slovenski vinogradniki. Prvo, pomembnejšo uveljavitev je v Ljubljani dosegla zadruga «Brda» iz Števerjana, ki je prejela kar tri srebrne medalje za tri odposlane vzorce (soavinjon, beli pinot, tokaj). Zadruga klet iz Krmina je prejela tri srebrne medalje za vzorce refoška, merlota in kaberneta in dve diplomi, za penec se vino (sauvignon brut in polpenec se vino (cormons rosé).

Dve zlati in dve srebrni medalji je prejel Gradimir Gradnik, srebrni za kabernet in črni pinot, zlati za sivi in beli pinot. Zlato in srebrno medaljo sta prejela brata Bužinel, srebro za traminec, zlato pa beli pinot. Zlato in srebrno (za sivi pinot in soavinjon) vinogradnik Mavrič. Zlato in srebrno medaljo sta za beli pinot in kabernet osvojila tudi brata Marino in Marčelo Humar iz Števerjana. Zlata kolajna je bila prisojena vinogradniškemu posestvu Villa Russiz, za merlot 1981. Med nagrajenci je tudi vinogradnik Jermann iz Fare, Paolo in Luigi Rodaro, Berin, Valle itd.

Vinogradniki iz goriške pokrajine predstavljajo v Ljubljani skoraj polovico italijanskega predstavništva.

Današnji program v Novi Gorici

V Novi Gorici se danes pričnajo vrsta manifestacij goriškega kulturnega poletja. Prireditve bodo še jutri in v četrtek, odvijale pa se bodo v glavnem na odprtem, pred Kulturnim domom. Današnji program je naslednji: od 8. do 17. ure, Klavdij Tutta — Slikanje na prostem; od 10.30 do 12.45 Tematske kasete; ob 17. uri nastop novogoriške godbe; ob 18. uri Sedajžbona; ob 19. uri pesniški večer mladih; ob 19.30 skupina za izrazni ples in ob 20. uri slovenska alternativna scena.

Ogenj v stanovanju sredi noči

Okrog 3 milijone lir znaša škoda, ki jo je v stanovanju Tullia Scocca, v Ul. Consortiva 3 v Ločniku, povzročil požar, ki je izbruhnil v nedeljo v prvih jutranjih urah. Posledice bi bile prav gotovo veliko hujše, če ne bi stanovalcev, pravzaprav enega stanovalcev, okrog tretje ure prebudil telefon. Mogoče je šlo za običajno pomoto ali kaj drugega. Ko je Stefano Zorge, tako je namreč ime Scoccovemu zetu, ki ga je telefon prebudil, dvignil slušalko, na drugem koncu ni odgovoril nihče. Pač pa je Zorge med tem lahko ugotovil, da je stanovanje polno dima. Takoj je poklical gasilce, ki so ogenj, ki se je menčar razširil iz kurilnice, pogasili v dobri uri.

Razna obvestila

Kmečka zveza obvešča vinogradnike, da morajo najkasneje do 6. septembra prijaviti zaloge vina, ki jih imajo še v kleti do 31. avgusta. Vsi zainteresirani se lahko zgledajo v jutranjih urah v uradu Kmečke zveze, Ul. Malta 2. Ker so za kršitelje predvidene tudi denarne kazni, so vinogradniki naprošeni, da to opravijo čimprej.

Slovensko planinsko društvo vabi člane in prijatelje na delovno akcijo za dokončno ureditev koč pri Krzajcih jezerih. Akcija bo 3. in 4. septembra. Kdor ne utegne sodelovati oba dneva, lahko pride na gradbišče samo en dan. Pojasnila pri predsedniku društva.

Kino

Gorica

VERDI Danes zaprto.
VITTORIA 17.30—22.00 «L'estasi e la antagonista. Prep. mladini pod 18. letom.
CORSO 18.00—22.00 «Bagliori di guerra». D. Carradine — barvni film.

Tržič

PRINCIPE 18.00—22.00 «Tempesta».
EXCELSIOR 18.00—22.00 «Sturmtruppen». R. Pozzetto.

Nova Gorica in okolica

SOČA 19.00—21.00 «Ljubezen na prvi ugriz». Ameriška komedija.
SVOBODA 21.00 «Razbojnik s plavimi očmi». Italijanska komedija.
DESKLE 20.30 «Horoskop». Francoska komedija.

Prispevki

V spomin na pokojnega dr. Annibala Beviglio darujejo Kristina Kovc in sinovi 50.000 lir za Društvo krvodajalcev v Sovodnjih.

POGREBI

Ob 9.30 Licia Moretti por. Re iz bolnišnice Sv. Justa v cerkev na Rojcah in na glavno pokopališče.

ZAHVALA

Ganjeni ob tolikih izrazih sožalja ob smrti našega nepozabnega

dr. Annibala Beviglio

se zahvaljujemo vsem, ki so nam bili blizu v teh hudih trenutkih.

Družina BEVIGLIO

Gorica, 23. avgusta 1983

Izšel je Galebov šolski dnevnik

galebov šolski dnevnik 1983-1984

Dobite ga v Katoliški knjigarni na Travniku.

S pričetkom pouka ga boste lahko dobili tudi na vseh slovenskih šolah.

GALEBOVI PRIJATELJI, POHITITE Z NAKUPOM!

Septembrske prireditve na novogoriškem območju

V mesecu septembru bo na območju novogoriške občine mnogo raznih kulturnih in drugačnih prireditev, tekmovanj in manifestacij. Namenjene bodo 40-letnici zgodovinskih dogodkov iz narodnoosvobodilnega boja na Primorskem, o čemer sicer v našem časniku redno in obširno poročamo. Navajamo samo nekatere izmed prireditev, ki so jih objavili v Novi Gorici.

Od četrta 1. do petka 9. septembra bodo v kinodvorani «Soča» predvajali filme, ki so jih prikazali na nedavnem tradicionalnem filmskem festivalu v Puli (Pulju v slovensščini). Od 9. do 14. septembra bo v Novi Gorici mednarodna filatelistična razstava o odporništvu proti fašizmu. V soboto 10. septembra bodo v Solkanu proslavljali krajevni praznik. V soboto 17. septembra popoldne bodo v Šempetru odprli prizidek pri tamkajšnji osnovni šoli, ki so ga zgradili ob finančni pomoči občanov. Prav tako v soboto 17. in v nedeljo 18. septembra bo v Dornberku niz družabnih in zabavnih prireditev ob tradicionalnem prazniku grozdja in vina. Slednjič bodo v petek 23. septembra v Novi Gorici izročili namenu varstvene ozioroma otroške jasli, ki so jih tudi zgradili s samopriskom občanov.

Stavka na občini v Štarancanu

Uslužbeni občine Štaranzan bodo danes pričeli stavkati, na povabilo enotne sindikalne zveze. Stavka bo trajala nedoločen čas in se bo odvijala na razne načine. Sindikat in delavstvo protestirata, ker je občinska uprava v Štaranzanu odpustila enega delavca, češ da nima zadostnih sposobnosti in tudi zaradi ne-discipline.

Enotna sindikalna zveza ugotavlja, da je prizadeti delavec invalid, da mu je bila ugotovljena 50-odstotna stopnja invalidnosti. Zaradi tega ne morejo zanj veljati delovne norme, ki veljajo za zdrave delavce. Zakonski predpisi se ne smejo upoštevati v tem primeru, meni enotna sindikalna zveza CGIL - CISL - UIL, ker to ne bi bilo človeško.

Zakaj se je pridelek na Madžarskem povzpел na najvišje svetovne ravni

Nekoč je v njihovih žilah teklo zuženstvo, danes pa odločajo sami

Kriza, ki je zajela najprej razviti kapitalistični svet in se nato v še hujski meri razširila na tretji svet, na dežele v razvoju, je oplazila tudi svet tako imenovanega realnega socializma, ki tudi sicer že dolgo doživlja stalno pa čeprav latentno ekonomsko krizo, saj smo bili prav pred nedavnim priča ostrim ukrepom v Sovjetski zvezi, ukrepom, od katerih pričakuje veliko, ki pa verjetno ne bodo zalegli, ker so »grehi« zelo, zelo stari in so razvade, o katerih je bil govor, postale že sistem. In vendar je v tem otok, ki ga ta kriza ni zajela. Mnogi turisti, ki jih je pot pripeljala v vzhodnoevropske dežele, so znali povedati, da so se na Madžarskem zelo lepo znašli in marsikaj lepšega videli. Mnoge je posebno presenetilo podeželje, ki da je neprimerno lepše urejeno, kot je bilo še pred nekaj leti. Zakaj in kako?

»Socializem, ki ga mi gradimo, je družba dosegljivega, urednjivega«, so nam rekli madžarski vodilni ljudje, s katerimi smo se srečali. Namreč, kako so preuredili svoje kmetijstvo, uveljavljanje majhnih državnih (zadružnih) ali privatnih podjetij, vse to ni nekaj naključnega, ni kopiranje kapitalističnega modela, pač pa je nekaj povsem novega, konkretno madžarskega.

»V njihovih žilah je teklo zuženstvo«, je pisal pred drugo svetovno vojno o madžarskem kmetu nedavno umrlj madžarski pesnik Djula Iliješ. Še leta 1938, torej tik pred zadnjimi vojnimi leti, je bil madžarski kmet poljskih delavcev, hlapcev na velikih posevstvih ali lastnikov drobnih posevstev delalo za dva kvečjemu tri kilograme kruha na dan.

Danes pa so na Madžarskem kmetje tisti, ki odločajo. Kmetje so na vrhu lestvice življenjske ravni, glavne panoge njihove proizvodnje pa do

sežejo rezultate, ki so med najboljšimi na svetu. Kar se tiče žita, na primer, je njihov pridelek na ravni ZDA, in sicer 1,4 tone na leto na prebivalca. Glede proizvodnje svinjskega mesa so Madžarji prvi na svetu, še pred Danci, z 90 kg svinjskega mesa na leto na prebivalca. V zadnjih 15 letih je kmetijska proizvodnja na Madžarskem doživela največjo rast in sicer 58 odstotkov, »nedosegljiva« Holandska ji sledi s 50 odstotki.

In v čem je »tajnost«, »vzhib«, ki je pripeljal do tega?

Predvsem gre za skladno prepletanje zadružnega organizma in manjših individualnih posestev. Po številnih poskusih, ki so bili obelježeni tudi s tako imenovano kolektivizacijo v 50. letih, kolektivizacija, ki je privedla do tega, da so kmetje zapustili ogromne površine orne zemlje, in po »številnih diskusijah in razpravah v partiji«, so madžarski komunisti začeli kmetijstvo organizirati v sedanjih obliki in tako kmetje kot tudi oni na vrhu »so danes z rezultati zadovoljni«, v kolikor lahko sledimo glasnemu razmišljanju predsednika madžarskih kmetijskih zadrug, ki je o vsem tem med drugim rekel, da »to je popoln politični uspeh«.

Kmetijske zadruge na Madžarskem štejejo nad 600 tisoč članov in dve tretjini obdelovalnih površin spada pod njihovo upravo. In te zadruge »pridelujejo tisto, kar hočejo, kar želijo«, pravi predsednik madžarske zadružne organizacije, ki pravi tudi takole: »Vlada daje samo en nasvet: izkoristiti je treba vso obdelovalno površino«, to se pravi, da ne sme biti neobdelanih površin.

Da bi to dosegli, na madžarskem podeželju zaposlujejo številne strokovnjake in izkoriščajo vso možno moderno tehniko, hkrati se združujejo

za nakup in prodajo, za uvoz in izvoz in država intervenira le, da pomaga najslabšim, najbolj šibkim z drugam, toda subvencije daje najbolj rentabilnim.

Obstajajo torej zadruge, ki so bolj bogate, in zadruge, ki so bolj šibke, celo siromašne. In »tudi s tem smo zadovoljni«, pravijo. So zadruge, ki so boljše in zadruge, ki so slabše upravljane in so zadrudniki, ki imajo višje dohodek in zadrudniki, ki so slabše plačani, pač v razmerju s tem, kako se pomujajo, kako delajo. Vendar razlika med najboljšimi in najslabšimi ne znaša nikoli več kot 30 odstotkov.

Toda tveganje ob tej samostojnosti v upravljanju zadrug in vsega kmetijstva je toliko večje, kolikor večje je sodelovanje zadrudnikov pri vsakem odločanju, pri vsakem sklepanju glede upravljanja zadrug, glede dela in vodenja kmetijstva. Predsednik in vodstvo nacionalnega združenja zadrug se čisto posvetujeta z vlado in imata tudi pravico veta pri vladnih sklepih, ko gre za kmetijstvo. Generalna skupščina vsake zadruge s tajnim glasovanjem voli svoje vodilne osebe, odobrava proračune in tudi zaključne račune. Pri tem je značilno to, da se voli v vodstvo zadruge le »sposobnost« in zato »mnogi med našimi predsedniki zadrug so mladi inženirji«.

Zadnji, vendar pa ne najmanj pomembni dejavnik glede uspehov v madžarskem kmetijstvu pa so tudi drobne individualne posesti, ki segajo do 2 ha obdelovalne površine. Ta drobna posestva, ki so v tesni zvezi z zadružnim sistemom, dajejo tretjino skupnega kmetijskega pridelka. »Lastniki teh drobnih posestev so vezani z zadružništvom tako, da morajo opraviti v zadrugi določeno število delovnih ur na leto, preostali čas

pa lahko porabijo za delo na svojih posevstvih, le da ima zadruge pred njihovo posestjo prednost. To velja za vso družino, ne le za gospodarja, vsi skupaj namreč opravijo določeno število ur. Tako nam je povedala pomočnica predsednika kmetijske zadruge Pötefy, ki se razteza vzdolž Donave in meri kakih 6000 ha obdelovalne površine. V zadrugo je včlanjenih kakih 1000 kmetov, ki razpolagajo še s svojimi posestvi in zadruga posreduje svojim članom za njihove potrebe na malih posevstvih gnojila, veterinarske usluge, prevozna sredstva, zajamči jim odkupne možnosti vedno po vnaprej določenih cenah in podobno. S tem svojim, rekli bi, stranskim delom ti kmetje podvojijo ali celo potrojijo svoje dohodke.

Na tak način je madžarska državna uprava uspeła na razsežnih madžarskih ravninah pridobiti si zaupanje madžarskega kmeta in tudi madžarskega delovnega človeka. Če se je vse do leta 1978, kot drugod po svetu, podeželje praznilo in so mladi ljudje odhajali v mesto, se je proces izseljavanja na Madžarskem najprej ustavil, nato je ubral celo obratno smer, kajti zadnje čase je vedno več ljudi, ki zapustijo svoje delovno mesto v tovarni ali kakih ustanovi in se vrnejo na podeželje, se vrnejo na vas, kjer se bolje počutijo in kjer vidijo večjo ekonomsko varnost.

In ko vidimo, kako se je zadružništvo obneslo na podeželju, ni nič čudnega, če so temu zgledu začeli slediti tudi v drugih panogah, seveda v majhnih obrtniških obratih, delavnica in podobnem, vendar se bomo pri tem našem sprehodu po madžarski stvarnosti ustavili tu in se drugega dela lotili kdaj drugič.

Koliko stane Italijana kulturno razvedrilo

Strošek za zabavo in kulturno razvedrilo se v Italiji veča, vendar pa ne le na račun inflacije in manjše vrednosti denarja, pač pa tudi zato, ker koncerte, gledališke predstave in kinematografe obiskuje vedno več ljudi. Res je, da gre velik skok teh kulturnih stroškov za eno petino v letu dni pripisati predvsem višjim stroškom, višji vstopnini, skratka inflaciji.

Na vsak način je Italijan v letu 1982. potrošil za gledališče, opero, koncert, kinematograf, ples in ostalo 1.433 milijard lir, vtem ko je leto prej dal v iste namene 1.174 milijard, torej za 21.1 od sto manj. Toda v lanskem letu je bilo v vsej Italiji raznih odskih prireditelj, torej gledaliških predstav, oper, baletov in podobnega nič manj kot 92 tisoč, leto prej pa 87 tisoč, torej za obilnih 5 odst. manj.

Na račun višjih cen vstopnine, večjega števila predstav in tudi nekoliko večjega števila občinstva so na blagajnah vseh gledališč prodali vstopnic kar za 150 milijard lir, vtem ko so leto prej prodali vstopnic komaj za 118 milijard, ali z drugimi besedami za obilnih 27 odst. manj.

Kar zadeva dramska gledališča, pa imamo na voljo naslednje podatke. Vseh predstav je bilo 54.500 nasproti 49.700 v letu 1981., občinstva je bilo 1981. leta 9.9 milijona, lani pa 10.6 milijona, ki so potrošili nad 47 milijard lir in pol, vtem ko so leto prej dali v isti namen le obilnih 36 milijard lir.

Tudi kar zadeva operno umetnost, balet in opereto, veljajo bolj pozitivni in optimistični podatki. V lanskem letu je bilo vsega skupaj kar 3.960 predstav, nasproti 3.800 predstavam v letu 1981., občinstva je bilo lani nekaj nad tri milijone, predlanskim pa 2.600 tisoč. Zelo velika pa je razlika v celotnem strošku. Leta 1981. so obiskovalci opernih predstav plačali za vstopnino nekaj nad 22 milijard lir, lani pa kar obilnih 28 milijard.

K trem planinskim kočam v Kanalski dolini

S počitniškega sprehajanja po naravnih krasotah slovenske dežele

Koča Pellarini (1502) pod Višem z obronki Nabois na levi in zgornjim delom doline Zajzere na desni ter vrhom Poldanšnje špice v ozadju

Počitniška sezona gre počasi h kraju, toda zadnji dnevi avgusta in veliki del septembrskih še rudi, vsaj tako kaže, priložnosti za krajše in srednje planinske izlete v prekrasno slovensko deželo. Zavedam se, da se spuščam na področje, za katero imam v naših zamejskih vrstah kar nekaj izvedencev, pa bom vendarle skušal opisati nekaj svojih počitniških turic, morda tudi v zgrešenem prepričanju, da prav vsi ljubitelji narave in planin med nami le ne poznajo vseh naravnih eno ali poldnevno morda katerega le ogrel za skok na ta prelepi planinski raj. Sicer pa nam bo Kanalska dolina postala že v prihodnjih dneh še bolj vabljiva tudi zato, ker bo, če so moje informacije točne, v septembru vendarle odprt slovenski planinski hotel »Mangart« v Zabnicah, ki bo lahko s svojo kar najbolj primerno izhodiščno točko za ture. Prav v dneh mojega enosmensi namreč lahko ogledal to novo planinsko pridobitev za slovensko čal o njegovi funkcionalnosti, pa čeprav v njem pravkar še urejajo razne podrobnosti za sprejem prvih gostov.

Za izhodiščno točko izletov sem si izbral Ovcje vas oziroma Vilo Netty, in odlično domačo oskrbo pri neki tržaki družini na pol grškega, na pol slovenskega izvora, kar je nudilo se

veda tudi priložnost za zanimive večerne razprave o tržaški stvarnosti oziroma o heterogenem izvoru tržaškega prebivalstva in sploh o zgodovini tržaškega mesta.

Z ženo sva se odločila, da se bova povzpela na tri bližnje planinske kočice in za prvi cilj sva si izbrala kočico Grego.

KOČA »BRATJE GREGO«

Pot do nje vodi najprej po dolini Zajzere prav do njenega konca do zasebne kapelice onstran mostu čez široko suho strugo enega od njenih pritokov. Do tu, kakih 5 do 6 km iz Ovcje vasi se lahko pride tudi z avtom delno po asfaltu, delno po makadamski cesti, od kapelice dalje pa vodi dobro markirana steza skozi gost smrekov in bukov gozd kar precej strmo navkreber pretežno prav po robu strmo padajočih sten v ozko hudoourniško dolino. Tu in tam je treba zagrizati v kolena, toda po dobri uri hoje doseže steza majhno planoto, na kateri tako rekoč v zadnjem trenutku zagledaš kočico »Bratje Grego«, lično zgradbo z zidanimi temelji in leseno nadgradnjo. Kočo oskrbuje tržaška sekcija CAI in v njej je poleg pijače mogoče dobiti tudi kosilo, še kar poceni.

Od kočice na višini 1395 m se odpira čudovit pogled na Montaževo skupino, ki se kot skalnata zavesa dviga iz bogato zelenega podnožja. Na levi se skupina podaljšuje proti kopasti gmoti Naboisja in špicastega Viša

(Jof Fuart), na desni pa se v daljavi kaže obris Poldanšnje špice (Jof de Miezegnot).

Oko se kar ne more odtrgati od te prirodne krasote, ki se v poznem popoldanskem soncu še vsa blešči v svojih zlatih odsevih, medtem ko se kočica sama že zagrinja v zavetje dolgih senc smrek in macesnov, ki jo obdajajo.

Povratek je krajši. Če dobro stopiš in primerno paziš na skale in štrleče korenine, si v 45 minutah spet v dolini pri kapelici, bogato poplačan za sopihanje v reber.

KOČA ZACCHI

Drugi dan sva se z ženo odločila za izlet k Belopeškemu jezeru, pa ne toliko zaradi jezerc samih, kot za vzpon na kočico Zacchi, do katere vodi najprej vozna makadamska cesta, nato pa dobra gorska hodna pot skozi zaščiteni smrekov gozd do višine 1380 metrov. Ko za barom pri zgornjem jezercu, katerega vodna gladina se je v teh sušnih dneh precej znižala, prestopiš most čez suho hudoourniško strugo, se pogrežeš v goščavo visokih stoletnih smrek, skozi katere le tu in tam predrejo sončni žarki. Na začetnem delu poti te spremlja pozvanjanje kravjih zvoncev in če bi hodil po poti kak mesec prej, bi se lahko tudi do dobra najedel sladkih borovnic, katerih grmičevje na gosto pokriva podrast.

Po kakih 45 do 50 minutah, ko se začne še vedno lepa gozdna cesta dvigati do višine 1065 metrov, prideš do barake Ghezzi, last gozdne uprave. Malo naprej se od glavne ceste odcepi ožja pot, ki se začne strmo dvigati na vedno bolj odprtem terenu in ko dosežeš najbolj odprto točko, se ti odpre prelep pogled na zgornje Belopeško jezero, medtem ko spodnje ostaja zakrito na desni. Na levi se iznad gozdnega roba dvigajo strme stene grebena Ponc z državno mejo nekje na vrhu in z znano planiško dolino Ponc na jugoslovanski strani.

Od barake Ghezzi do kočice Zacchi, ki je tudi last gozdne uprave, ki pa jo oskrbuje sekcija CAI za Višarje in Trbiž, je še približno 40 minut hoje navkreber po stezi, ki je označena s številko 512. Koča sama je na majhni ploščadi, vendar z nje ni posebnega razgleda razen na greben Ponc, ča pa se podaš še naprej do sicer neoskrbovane barake Ponza, do

katere je spet dobrih 40 minut, si tako rekoč pod samimi stenami, s katerih je pogled na dolino jezer odprt in mnogo lepši.

Kočica Zacchi je zaradi lahkega dostopa zelo obiskovana in na povratku smo srečali večjo skupino otrok iz ene od mnogih kolonij v dolini, ki so lezli in sopihali v hrib, medtem ko nas je iz daljave spremljal znani rezki zvok motornih žag gozdarjev, v dolini pa spet prijetnejša melodija kravjih zvoncev živine, ki se je vračala v svoje stajne.

KOČA PELLARINI

Kočico Pellarini sva si prihranila za zadnji vzpon, ne da bi vedela, da je pot na Pellarini pod samo vzožje Viša in Naboisja ter verige Lastovic in Matere gamsov od treh, ki sva jih opravila, daleč najlepša.

Po dolini Zajzere, ki živahno žubori po kamniti belini svoje široke struge, prestopiš cesto ker čez vodo (most je namreč pred leti odnesla Zajzera v svoji spomladanski ihti) in se usmeriš po prečudoviti gozdni poti, označeni s številko 616. Dobro pol ure pešačiš po lahki strmini sredi starodavnih smrek in bukev zaščitenega gozdnega predela. Nekje na pol poti, vzdolž katere te spremlja bučno šumčajoča Zajzera, ki se slikovito spušča čez majhne skalnate slapove, doseže široko ovalno planoto podobno veliki amfiteatralni areni. Z njenega roba se ti odpre visoko, malo proti desni strani, prvi pogled na kočico, toda pogled vara, kajti do tu si opravi

vil morda komaj polovico lažjega dela hoje.

Steza se začne zdaj strmo vzpenjati, zlasti po spodnji postaji žičnice, po kateri oskrbujejo kočico. Še kar dobro uro moraš griziti kolena, da se prebiješ iz zadnjih gozdnih obronkov na široko melišče, preko katerega vodi steza do same kočice, ki te nagajivo pozdravlja, češ pridi, saj sem tukaj, pa je do nje vendarle še dobrih 20 minut do grebena, s katerega kraljuje nad amfiteatralno arenjo v dolini in se obenem skorajda boječe skriva pod grozečim skalnatim zastorom strmega grebena Lastovic, Viša in polumožnejšega Naboisja na desni strani.

Ko stojiš na ploščadi kočice (oskrbuje jo tržaška sekcija CAI) in strmiš v to bajno divje skalovje, se kar ne moreš ločiti od pogleda, ki vzbuja spoštovanje in strah, pa vendarle tudi slast občutka, da lahko uživaš vso to krasoto še nepokvarjene visokogorske prirode. Ta občutek te spremlja tudi vso pot, ko se spuščáš v dolino in ko si, če nisi seveda prepozen, lahko tudi spereš pot s telesa v kristalno čisti vodi Zajzere, če te slučajno ne mučijo revmatizmi. Sicer pa je sončenje na belem produ Zajzere tudi slast svoje vrste, ko se izpostavljaš žarkom, ki prodirajo skozi čisto ozračje in prisluskuješ živahnemu žuborenju rečice, ko brzi v objem svoje večje sestre Bele nekje na pol poti med Ukvami in Zabnicami in si sam s seboj zadovoljen, da si se vsaj malo naužil prirodnih lepot prelepe Kanalske doline.

JOZE KOREN

Koča Zacchi (1380) visoko nad zgornjim Belopeškim jezerom pod Poncami

ŠESTNAJSTO EVROPSKO PLOVALNO PRVENSTVO V RIMU

Gross (ZRN) in ženska štafeta NDR s svetovnim rekordom

Premoč deklet NDR - Državni rekord Cinzie Savi-Scarponi - Brata Petrič zadovoljila

Svetovni rekord Zahodnega Nemca Michaela Grossa v plavanju na 200 metrov prosto je dal pečat prvemu dnevu plavalnega programa na EP v Rimu.

Tekmovalni dan se je sicer slabo začel. Najprej je odpovedala organizacija, ki je iz neznanih razlogov zamudila začetek plavalnih finalov za pol ure, nato pa so tri finalne odločitve dale razmeroma slabe izide.

Finale na 200 m prosto za moške je bil zdaleč najbolj pričakovana panoga dneva. Časi iz predtekmovanja so bili razmeroma dobri, predvsem pa izenačeni. Po startu je takoj prevzel vodstvo favorit Gross, vmesni časi na 50, 100 in 150 m pa so bili v zamudi za tistimi, ko je Gross dosegel svetovni rekord 1'48"28. Zadnji odsek je bil navdušujoč. Nemški plavec je silovito pospešil, povečal naskok nad Woithejem, ki je vodil v začetni fazi in se roba dotaknil v 1'47"87. Nemški uspeh je bil popoln, čeprav Woithe in Fährner nista popravila svojih letošnjih najboljših časov. Borut Petrič je plaval dobro, čas 1'52"01 pa mu je dal samo sedmo mesto.

V ženski konkurenci je šlo vse po starem z dvema dvojnima zmagama NDR in z logičnim prvim mestom v štafeti 4x200 m prosto, panogi, ki je prvič na sporedu velikih mednarodnih tekmovanj. Dve ženski odločitvi za posameznice sta dali nepričakovano slabše rezultate. Štafeta je dosegla samo formalni svetovni rekord.

Moški finale na 100 m prsno je dal v bistvu »podvodni« izid. Na cilju je bil namreč jasno prvi Britanec Moorhouse, ki pa je imel smolo, da je v zadnjem hipu imel roke v potegu, medtem ko jih je Sovjet Žulpa pravkar stegoval za nov zaveslaj in se s tem tudi prvi dotaknil roba.

Električno avtomatizirano merjenje časov je malo prej spravilo v hude težave organizacijo. Italijanka Felotti se v tolažilnem finalu na 100 m prosto verjetno na koncu ni dotaknila roba in ura je tekla naprej. Na semaforu se je nato pokazal čas 1'51". Šlo je za napako, semafor pa je takoj nato uvrstil Italijanko na prvo mesto z vmesnim časom na 50 m! Ko ni bilo več mogoče ugotoviti, kdaj

se je Felottijeva res dotaknila roba, so organizatorji odnehali.

Italijanka Savi-Scarponi je za malo izgubila bron na 400 m mešano, dosegla pa je nov državni rekord.

Darjan Petrič je plaval v malem finalu na 200 m. Dosegel je zelo dober čas 1'52"70, ki dobro obeta tako za 400 kot 1500 m prosto.

Turnir v vaterpolu poteka v premoči Sovjetov, ki so sinoči premagali še Italijo ter tako nepremagani vodijo na skupni lestvici. Tudi Jugoslavija je s svojim dosežanim izkupičkom lahko več kot zadovoljna. «Plavi» so namreč v nedeljo visoko premagali Nizozemsko, včeraj pa evropskega prvaka, reprezentanco ZRN.

KOLAJNE

NDR	3	3	1
SZ	2	2	0
ZRN	1	1	3
Bolgarija	1	0	0
Vel. Britanija	0	1	1
Nizozemska	0	0	2

Izidi

PLAVANJE

100 m PROSTO (ŽENSKO)
1. Meineke (NDR) 55"18; 2. Otto (NDR) 55"52; 3. Van Bentum (Niz.) 56"61.

100 m PRSNO (MOŠKI)
1. Zulpa (SZ) 1'03"32; 2. Moorhouse (Vel. Brit.) 1'03"37; 3. Mörken (ZRN) 1'04"16; 4. Avignano (It.) 1 min. 4"17.

400 m MEŠANO (ŽENSKO)
1. Nord (NDR) 4'39"95; 2. Schneider (NDR) 4'40"34; 3. Zindler (ZRN) 4'47"90; 4. Savi-Scarponi (It.) 4 min. 48"88.

200 m PROSTO (MOŠKI)
1. Gross (ZRN) 1'47"87 (svetovni rekord); 2. Woithe (NDR) 1'50"18; 3. Fährner (ZRN) 1'50"92; 5. Rampazzo (It.) 1'51"62; 7. B. Petrič (Jug.) 1'52"01.

ŠTAFETA 4x200 m PROSTO (ŽENSKO)
1. NDR 8'02"27; 2. ZRN 8'11"69; 3.

Nizozemska 8'12"41; 8. Italija 8 min. 21"24.

SKOKI

STOLP (ŽENSKO)
1. Lobankina (SZ) 425,910; 2. Stasjulevič (SZ) 419,910; 3. Wenzel (NDR) 409,980.

DESKA 3 m (MOŠKI)
1. Georgijev (Bol.) 619,800; 2. Drožin (SZ) 618,870; 3. Snode (Vel. Brit.) 610,170; 4. Italiani (It.) 609,570; 5. Castellani (It.) 594,270.

VATERPOLO

SKUPINA A

Izidi 2. kola: Madžarska - ZRN 10:9; Jugoslavija - Nizozemska 10:5; Italija - Romunija 10:3; SZ - Španija 10:9.

Izidi 3. kola: Madžarska - Nizozemska 9:9; Španija - Romunija 9:8; Jugoslavija - ZRN 5:3; SZ - Italija 9:6. Lestvica: SZ 6, Madžarska in Jugoslavija 5, Italija 3, ZRN in Španija 2, Romunija 0.

SKUPINA B

Izidi 2. kola: Grčija - Švedska 9:6; Bolgarija - Francija 7:6; Avstrija - Danska 11:10.

Izidi 3. kola: Grčija - Danska 23:7; Švedska - Avstrija 13:8; Francija - Belgija 18:4.

Lestvica: Grčija 6, Bolgarija in Danska 4, Švedska, Francija in Avstrija 2, Belgija 0.

Današnji spored

VATERPOLO

A SKUPINA
ZRN - Romunija; SZ - Nizozemska; Jugoslavija - Španija; Italija - Madžarska.

B SKUPINA

Grčija - Danska; Švedska - Avstrija; Belgija - Francija.

SKOKI

STOLP (moški), predtekmovanje; DESKA 3 m (ženske), FINALE.

PLAVANJE

(ob 18. uri)
100 m delfin (moški); 200 m prosto (ženske); 400 m mešano (moški); 200 m prsno (ženske); 4x200 m prosto (moški).

Prva jugoslovanska nogometna liga ● KOMENTAR: Franci Božič

Nedelja je bil tragičen dan za mošta jugoslovanske nogometne velike četverice: Partizan, Crvena zvezda, Dinamo in Hajduk so skupaj osvojili v drugem kolu jugoslovanskega prvenstva samo dve točki. In tudi pogled na vrh lestvice — 1. Velež, 2. Sloboda, 3. Priština — je prav senzacionalen. Manj presenljivo bi bilo pravzaprav, če bi ta tri moštva srečali prav od zadnjega mesta navzgor. Napovedi so bile torej točne: 38. prvenstvo v jugoslovanski prvi ligi bo eno najzanimivejših doslej.

Bramlec naslova, beograjski Partizan, je pokleknil v Prištini. Z golom spretnega beograjskega golgeterja Manceja so Beograščani sicer povedli z 1:0, toda ob pomoči fanatičnih gledalcev (35 tisoč) je novinec Priština nazadnje slavil z 2:1.

Zagrebski Dinamo je doživel že drugi zaporedni poraz. Odhod trenerja Blaževića je bil za Zagrebčane očitno prevelik šok, da bi jih še lahko šteli med favorite prvenstva. S 3:1 je Zagrebčane premagal Željezničar v Sarajevu. Moštvo Dinama je vodil

«Velika četverica» razočarala

trener Belin, toda brčkone bo na zagrebškem krmilu prišlo do nove spremembe. Potem ko je ponudbo zavrnil trener dunajskega Rapida Barič, je Vladko Marković menda edini resnejši kandidat za to mesto. Splitski Hajduk je bil stoočstotni favorit v srečanju z Vojvodino, toda 20 tisoč gledalcev v Splitu je doživelo grenko razočaranje: remi. Beo-

grajski sodnik Petrovič je Hajduku poklonil tudi 11-metrovko, toda Slišković je streljal tako slabo, da je skoraj neznan novosadski vratar Jovančević njegov strel ubranil. Hajduk je bil na koncu lahko še srečen, da Nonosadčani niso pobrali še druge točke.

30 tisoč gledalcev pa je bilo še bolj razočaranih nad igro Crvene zvezde.

IZIDI IN LESTVICA

IZIDI 2. KOLA

Hajduk - Vojvodina 0:0; Željezničar - Dinamo (Z) 3:1; C. zvezda - Osijek 0:0; Velež - Čelik 2:0; Dinamo (V) - Vardar 2:0; Sloboda - Olimpija 2:0; Budućnost - Rijeka 2:0; Priština - Partizan 2:1; Radnički - Sarajevo 1:3.

LESTVICA

Velež, Sloboda in Priština 4; Osijek, Vojvodina, Hajduk 3; Sarajevo,

Dinamo (Z), Budućnost, Željezničar, Rijeka, Partizan in Crvena zvezda 2; Čelik 1; Dinamo (V), Olimpija, Radnički in Vardar 0.

PRIHODNJE KOLO (28. 8.)

Partizan - Dinamo (V); Rijeka - Priština; Dinamo (Z) - Budućnost; Olimpija - Željezničar; Vojvodina - Sloboda; Sarajevo - Hajduk; Čelik - Radnički; Osijek - Velež; Vardar - Crvena zvezda.

Danes začetek kolesarskega SP v Švici

Italijanski amaterji brez možnosti?

ZÜRICH — Z dirkališnimi voznjaki se bo danes v Švici pričelo svetovno prvenstvo v kolesarstvu, ki bo imelo svoj višek 4. septembra, ko bo na sporedu cestna vožnja za profesionalce.

In prav za dirko profesionalcev (vsaj v Italiji) vlada največje zanimanje. To pa je v večji meri, ker bo naslov svetovnega prvaka v Švici branil Italijan Giuseppe Saronni.

Popularni »Beppe« na trenutno ni v najboljši formi, saj je tudi v nedeljo na zadnji izbirni dirki za sestavo reprezentance (dirka po Umbriji) nemalo razočaral. Na nedeljski preizkušnji pa je zanesljivo zmagal Francesco Moser, ki je tudi tokrat pokazal, da je v odlični formi in da bo glavni adut italijanske reprezentance na bližnjem SP.

Vrstni red na nedeljski dirki po Umbriji pa je bil naslednji: 1. Mo-

ser, ki je prevozil 240,100 km v 6.21'37" s poprečno hitrostjo 37,749 km na uro. 2. M. Lejarreta (Sp.). 3. Baronchelli, 4. Bombini, 5. Nilson (Šve.) vsi v zmagovalčevem času.

Saronni je prispel na cilj skoraj s 6 minutami zamude.

Po tej dirki je italijanski zvezni trener Alfredo Martini objavil seznam kandidatov za SP. Le-ta je naslednji: Giuseppe Saronni, Moreno Argentin, Marino Amadori, Giambatista Baronchelli, Mario Beccia, Emanuele Bombini, Davide Cassani, Roberto Ceruti, Bruno Leali, Luciano Loro, Palmiro Masciarelli, Francesco Moser, Sandro Paganessi, Fabrizio Verza, Roberto Visentini.

Če bodo verjetno italijanski kolesarji igrali eno vodilnih vlog na najpomembnejši dirki profesionalcev, pa je stanje v drugih disciplinah za Italijo dokaj zaskrbljujoče. Med a-

materji, in še posebno v dirkališnih voznjaki, Italija nima kolesarjev, ki bi lahko enakovredno tekmovali z najboljšimi.

Danes bo torej začetek svetovnega prvenstva.

Kot prvi pa bodo startali amaterji, in sicer na kronometer s startom na mestu. Tekmovanje se bo pričelo ob 20. uri.

Jutri pa bo preizkušnja v keirinu za profesionalce in zasledovalna vožnja za amaterje posameznike.

● CARLOS ALBERTO, trener bivšega Zicovega moštva Flamengo, bo odšel trenirati neko nogometno ekipo v Abu Dabiju, kamor so ga očitno zmamili dolarji: kot je sam povedal, bo njegov mesečni prejemek znašal več kot trideset tisoč dolarjev (okrog 45 milijonov lir).

«Ameriški pokal»

Azzurri ni uspel podvig

NEWPORT — Po skoraj štirih mesecih, se bo posadka Azzurre v nedeljo vrnila domov. S porazom proti avstralski jadrnici v predzadnji regati polfinala Ameriškega pokala se je zanjo tekmovalje tudi končalo. Sanje zadnjih dni, da bi se uvrstila v finale, se niso uresničile, vendar je tudi tretje mesto uspeh, kakršnega si v začetku niti največji optimisti niso nadejali, saj je bil to prvi italijanski nastop na tej prestižni regati. Poleg rezultata samega, je obračun pozitivni tudi zaradi izrednega navdušenja, ki je vladalo okrog nastopov Azzurre, pa tudi uspeha z gospodarske plati ne gre podcenjevati.

V finalu se bosta torej pomerili Avstralija 2, ki je zasedla prvo mesto, ter drugouvrščeni angleški Victory 83. Na tretjem mestu je Azzurra, zadnji pa so Kanadčani. Zmagovalec, ki bo izšel iz tega finalnega dvoboja, se bo zatem pomeril z jadrnico New York

Yacht Club. Ta dvoboj se bo pričel 13. septembra, ko se bo v bistvu začel pravi finale Ameriškega pokala, ki ga več kot stoletje trdno držijo v rokah Američani.

Zgleda, da so se medtem poleg polemike okrog kobilice avstralske jadrnice (Američani so se za avstralsprijazni z novostjo, ki je avstralski jadrnici omogočila odlične rezultate) in če bo šlo vse po predvidevanju, se bo prav Avstralija 2 potegovala tudi za končno zmago.

● MARTINA NAVRATILOVA je v finalu teniškega turnirja v Torontu s 6:4, 4:6, 6:1 premagala Evert Lloydovo.

● BENFICA je sicer z zmago proti Portu z 1:0 osvojila portugalski nogometni pokal, vendar bo nastopila v pokalu prvakov. V pokalu prvakov jih prvakov bo igral Porto.

Še en portaz jugoslovanskih košarkarjev

PALMA DE MALLORCA — V četrtem kolu svetovnega mladinskega košarkarskega prvenstva je Jugoslavija nepričakovano, toda zaslužno izgubila proti ZRN in je tako izgubila sleherno možnost za osvojitve ene od kolajn. V osrednjem srečanju kola pa je SZ po podaljškju premagala ZDA. Na skupni lestvici finalnega dela vodi tako SZ.

IZIDI 4. KOLA

Španija - Argentina 115:86; ZRN - Jugoslavija 69:65; SZ - ZDA 87:83.

Rick Carey izboljšal svetovni rekord

CARACAS — V okviru plavalnega tekmovanja na vseameriških igrah je Američan Rick Carey izboljšal svetovni rekord na 100 m hrtno s 55"19. Prejšnji rekord je bil last istega plavalca in je bil slabši za 10 stot. sekunde.

Mladi Rečani uspešni na Japonskem

TOKIO — Mladinsko nogometno moštvo Rijeke je uspešno dokončalo dvotedensko turnejo po Japonski. Mladi Rečani so namreč v šestih prijateljskih tekmah osvojili štiri zmage in dva neodločena izida.

Jadranovci začeli priprave pod vodstvom novega trenerja

Jadranovi košarkarji so včeraj v Repnu pod vodstvom novega trenerja Andreja Zagarja, ki je zamenjal Žeta Splichala, začeli priprave na novo prvenstvo C-1 lige.

V imenu Jadranovega odbora je novega trenerja in igralce pozdravil Egon Kraus (predsednik Gantar je na dopustu). Žagar je nato svojim novim varovancem v glavnih obriših pririsa spored predprvenstvenih priprav, nakar so fantje začeli s treningi.

Daljše poročilo o prvih Jadranovih pripravah v naši jutrišnji številki.

Totocalcio

Atezzo - Mitian	X
Catazaro - Lazio	X
Cesena - Inter	1
Como - Ascoli	2
Cosenza - Napoli	2
Empoli - Avellino	2
Foggia - Monza	X
L.R. Vicenza - Torino	2
Perugia - Juventus	1
Pescara - Fiorentina	2
Rimini - Roma	2
Taranto - Bari	2
Triestina - Pisa	1

KVOTE
13 (3 dobitniki) — 511.103.000 lir
12 (153 dobitnikov) — 10.021.000 lir

TOTIP

1. — 1. Grandio	X
2. — 1. Eloquente	1
2. — 1. Abelsa	1
2. Kryn	2
3. — 1. Autobodino	2
2. Fido	X
4. — 1. Ascado	2
2. Ado	1
5. — 1. Abs di Jesolo	1
2. Ceros di Noè	1
6. — 1. Re Nero	X
2. Bananas	2

KVOTE
12 (10 dobitnikov) — 13.385.000 lir
11 (233 dobit.) — 555.000 lir
10 (2.475 dobit.) — 51.000 lir